

Södertörns högskola | Institutionen för Kultur och Kommunikation
Kandidatuppsats 15 hp | Medie- och kommunikationsvetenskap C |
Vårterminen 2011

Agenda setting 2.0

– En studie av nya medier och dagordning

Av: Jessica Andersson
Handledare: Cecilia von Feilitzen

Abstract

Södertörns högskola

C - uppsats i Medie- och kommunikationsvetenskap

VT 11

Titel: Agenda setting 2.0 - En studie av nya medier och dagordning

Författare: Jessica Andersson

Handledare: Cecilia von Feilitzen

Nyckelord: "Agenda setting", "gatekeeping", nya medier, traditionella medier, dagordning, blogg, Klamydiabrevet, agenda, uppmärksamhet, "gatewatching", nyhetsvärdering

Sammanfattning

Mitt syfte med uppsatsen är att studera hur ett blogginlägg på en blogg vid namn Klamydiabrevet, som uppmärksammades i samband med valet 2010, påverkade dagordningen i de traditionella medierna. Mina frågeställningar rör hur blogginlägget påverkade de traditionella mediernas agenda, hur och varför den uppmärksammades samt hur denna uppmärksamhet kan tolkas utifrån dagordningsteorin samt om det går att utläsa hur giltig är denna teori är idag? Jag har genomfört kvalitativa intervjuer med representanter från olika medier samt med en mediestrateg som är insatt i sociala medier. Jag har haft min teoretiska utgångspunkt i "agenda setting"-teorin och "gatekeeping"-teorin samt i en utveckling av den senare som kallas "gatewatching". Jag har även studerat blogginläggets uppmärksamhet kopplat till nyhetskriterier.

Genom att intervjua de olika medierepresentanterna har jag kommit fram till att alla de medier som representeras i uppsatsen har valt att rapportera om blogginlägget och låtit det vara en del av deras agenda. En anledning till detta kan vara att detta fall var starkt knutet till en politisk kontext. Klamydiabrevet kan ses som ett exempel på hur de nya nätoffentligheterna kan påverka vad som sätter dagordningen i den stora medieoffentligheten. När det gäller mediernas dagordning har jag funnit tecken på att man kanske snarare bör tala om "intermedia agenda setting" då det kan vara svårt att urskilja vem det är som sätter agendan. Detta då nya och traditionella medier använder varandra som källor i en så kallad källcykel och på så sätt influerar varandras agenda.

Innehållsförteckning

1. Inledning och problemformulering	s 5
1.1 Syfte och frågeställningar.....	s 6
2. Bakgrund	s 7
2.1 Klamydiabrevet och de nya sjukförsäkringsreglerna.....	s 7
2.2 Blogg.....	s 8
2.3 Bloggar och makt.....	s 9
2.4 Web 2.0.....	s 10
2.5 Deltagandekultur och användargenererat innehåll.....	s 10
2.6 Tidigare forskning.....	s 12
3. Teori	s 13
3.1 “Agenda setting”.....	s 14
3.2 “Gatekeeping”.....	s 17
3.3 “Gatewatching”.....	s 19
3.4 Nyhetsvärdering.....	s 20
3.5 Resonemang kring teorival.....	s 22
4. Metod och genomförande	s 22
4.1 Kvalitativa intervjuer.....	s 23
4.2 Urval.....	s 24
4.3 Intervjuguide.....	s 25
4.4 Tillvägagångssätt.....	s 25
4.5 Transkribering och analysmetod.....	s 26
4.6 Problem.....	s 27

5. Analys och resultatredovisning	s 28
5.1 Klamydiabrevet, agenda och uppmärksamheten.....	s 28
5.2 Varför denna uppmärksamhet?.....	s 34
5.3 Klamydiabrevet, dagordning och giltighet.....	s 40
6. Slutsats och sammanfattning	s 44
7. Uppslag till fortsatt forskning	s 45
8. Källförteckning	s 47
Bilagor:	
Bilaga 1 Klamydiabrevet 15/10 2010 Sveket.....	s 51
Bilaga 2 Intervjuguide: Agenda setting 2.0.....	s 60

1. Inledning och problemformulering

Under valrörelsen 2010 fick en blogg vid namn Klamydiabrevet stor uppmärksamhet. Efter ett blogginlägg under rubriken "Sveket" den 15 september, bara ett par dagar före valet, fick inlägget en stor spridning i bloggvärlden och blev även en nyhet i de traditionella medierna. Blogginlägget var skrivet av en ung kvinna vars mamma var svårt sjuk och nyligen blivit utförsäkrad och nekades sjukersättning från Försäkringskassan. Blogginlägget spred sig även utanför Sveriges gränser och den kommenterades av bloggare på *Washington Post* samt på Americablog där rubriken löd "How a young woman's blog post is changing the Swedish elections". Blogginlägget resulterade även i en tecknad film på YouTube som föreställer ett samtal mellan stadsminister Fredrik Reinfeldt och bloggförfattarinnan Emelie Holmquist (Bergfeldt 2010). I SVT:s slutdebatt inför valet fick stadsministern kommentera det enskilda fallet i direktsändning: "Vi hoppas alla att man ska lösa hennes situation" var Reinfeldts svar (Stenquist 2010). Mediestrategen och sociala medier-profilen Brit Stakston hävdar att detta blogginlägg innebar att Alliansen förlorade sin majoritet i valet 2010 (Stakston 2010 A).

Nya medier och plattformar som exempelvis bloggar, Twitter och Facebook har kommit att spela en allt större roll i vårt samhälle. Digitaliseringen och den tekniska utvecklingen innebär att publiken och användarna numera kan ta del av samt skapa information och kommunikation på nya sätt. Internets genombrott har öppnat upp möjligheter för användare att skapa och producera eget innehåll och sprida detta vidare. De traditionella medierna har länge haft monopol över nyhetsproduktion och distribution men i takt med att medielandskapet förändrats blir det möjligt för människor att själva lägga upp, dela och republicera innehåll på nätet med hjälp av enkla webb-publiceringsverktyg (Meraz 2011 s 108). Då den nya digitala miljön lämnar utrymme för konsumentaktivitet kan medborgarna själva i större utsträckning vara med och uttrycka sig och skapa mening. De medieteknologier som förr varit exklusiva för medieindustrin kan nu användas av medborgarna (van Dijck 2009 s 42).

Information och kommunikation har genom historien varit viktiga maktkällor därför att det som påverkar och styr över människors tankar också är det som formar vårt samhälle. Hur vi tänker och resonerar skapar och bestämmer samhällets normer och värdegrund (Castells 2007 s 238). Vad händer då om människor går förbi de traditionella medierna för att söka och skapa sin egen

information? Det som jag vill undersöka närmare i denna uppsats är kopplingen mellan traditionella och nya medier och dagordning. Vem är det egentligen som sätter dagordningen? Om användarna är med och skapar innehåll, vem är det då som sätter agendan?¹ Är det de traditionella medierna, användarna själva via nya medier eller är det en kombination av dessa två?

Detta är intressant att studera då majoriteten av existerande medieteorier antar att traditionella medier har unik makt när det gäller att sprida information och på så sätt påverka den allmänna opinionen. I den nya digitala medievärlden kan medborgare gå förbi traditionella medier för att få kontakt med och sprida sitt material till likasinnade (Meraz 2011 s 108). I denna uppsats vill jag studera hur det nämnda blogginlägget påverkade de traditionella mediernas agenda och varför just detta inlägg kunde ta sig från nätet till en direktsänd slutdebatt i TV.

1.1 Syfte och frågeställningar

Mitt syfte är att studera om och i så fall hur blogginlägget "Sveket" på bloggen Klamydiabrevet påverkade agendan i de traditionella medierna, varför detta inlägg uppmärksammades samt hur man kan tolka denna uppmärksamhet. Dagordningsteorin har otaliga gånger använts i studier av traditionella medier, men hur giltig är den idag? Hur ser kopplingen ut idag mellan dagordningsteorin och det nya medielandskapet? I de nya medierna där användarna är med och skapar innehåll, vem är det då som sätter dagordningen?

I denna uppsats kommer jag att utgå från följande frågeställningar:

- Hur påverkade blogginlägget de traditionella mediernas agenda och på vilket sätt uppmärksammades den?
- Varför uppmärksammades just detta blogginlägg?
- Hur kan denna uppmärksamhet tolkas utifrån dagordningsteorin och går det att utläsa hur giltig denna teori är idag?

---

¹ Jag kommer i uppsatsen att använda mig av både agenda och dagordning för att beskriva hur medierna väljer ut, aktualiserar och placerar in ett ämne i den allmänna debatten. I denna uppsats används orden synonymt.

För att studera detta har jag valt att använda mig av kvalitativa intervjuer. Jag har genomfört intervjuer med representanter från Sveriges Television (SVT), Sveriges Radio, *Dagens Nyheter* (DN), *Aftonbladet*, TV4 och Arenagruppen. Jag har även genomfört en intervju med mediestrategen och sociala medier-profilen Brit Stakston för att få hennes syn på bloggen och dess genomslagskraft. Jag kommer att återkomma till metod och urval i senare kapitel.

2. Bakgrund

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för olika begrepp och fenomen som är relevanta för uppsatsen och på så sätt kontextualisera mitt syfte och mina frågeställningar. Jag kommer att inleda med en kort beskrivning av Klamydiabrevet och de nya sjukförsäkringsreglerna. Jag kommer sedan att beskriva fenomenet blogg. Jag kommer även att kort beskriva Web 2.0 och vad det begreppet innebär. Vidare kommer jag att redogöra för deltagandekultur och användargenererat innehåll. Bakgrundsdelen avslutas med att presentera tidigare forskning kring bloggar, traditionella medier och dagordning.

2.1 Klamydiabrevet och de nya sjukförsäkringsreglerna

Under 2008-2009 genomfördes en sjukförsäkringsreform vilken innebar en rad förändringar i sjukförsäkringsreglerna och åtgärder vidtogs med syfte att effektivisera sjukskrivningsprocessen. Det infördes en rehabiliteringskedja vilket innebär att Försäkringskassan vid bestämda tidpunkter prövar arbetsförmågan och bedömer rätten till fortsatt sjukpenning. Sjukförsäkringen har också försetts med en gräns för hur länge sjukpenning kan betalas ut. Det finns möjlighet att få fortsatt sjukpenning vid allvarlig sjukdom eller förlängd sjukpenning om arbetsförmågan inte återkommit (Industriarbetsgivarna 2011).

Den 15/9 2010 publicerades ett inlägg på bloggen Klamydiabrevet under rubriken "Sveket". Bloggen är en privat blogg där författarinnan Emelie Holmquist skriver om händelser och upplevelser i hennes liv. Blogginlägget "Sveket" beskrev Emelies mamma Annicas livssituation de senaste åren. Mamman lider av en ovanlig sjukdom som heter akromegali och hon hade fått veta att hon skulle komma att utförsäkras från Försäkringskassan, vilket innebar att den inte längre skulle

betala ut sjukersättning. Slutligen sökte sig Emelies mamma till den lokala stadsdelsförvaltningen för att ansöka om försörjningsstöd där man berättade för henne att hon, för att erhålla ersättning var tvungen att sälja sin lägenhet och att hon hade fyra månader på sig att göra detta (Holmquist 2010). Se bilaga 1.

2.2 Blogg

Bloggen som fenomen och publiceringsform har en historia som tog sin början i mitten av 1990-talet då webben började utvecklas allt mer. Det som karaktäriserar en blogg är en kontinuerligt uppdaterad webbplats med en startsida där ett antal daterade texter är ordnade så att det senaste inlägget är placerat överst. Bloggarnas innehåll har stor variation och deras form används till både nyhetsrapportering och dagboksskrivande (Nygren m fl 2005 s 9f). Bloggen erbjuder en möjlighet för de som vill förmedla sina tankar och reflektioner till en publik utan redaktionell översyn eller specifika tekniska kunskaper (Nygren m fl 2005 s 10).

I boken *Bloggtider* skriver Gunnar Nygren i sitt kapitel att de traditionella medierna sedan länge har haft funktionen att hålla ihop samhället och skapa en stor offentlighet. De producerar informationsflöden från eliterna i samhället till publiken och har en vertikal karaktär. De kanaliserar även mindre flöden tillbaka nedifrån och upp. De är även med och skapar referensramar för det vi samtalar om vilket i sin tur skapar en gemensam offentlighet. I samband med de växande horisontella mediestrukturerna på nätet och att användarna delas upp i oändligt många små intressegemenskaper skapas istället många små offentligheter på nätet. Dessa nya nätoffentligheter kan påverka vad som sätter dagordningen i den stora medieoffentligheten. Genom att driva frågor i exempelvis en blogg kan en fråga föras in i den gemensamma offentliga sfären (Nygren m fl 2005 s 89).

Vidare beskriver Nygren att det finns en ömsesidig relation mellan traditionella medier och nätpublicering som exempelvis bloggar. De ersätter inte varandra - de kompletterar varandra. Medierna måste räkna med att publiken som har tillgång till nätet förväntar sig att de stora medierna tar upp frågor som blir stora på nätet. Journalister kan också hitta nyheter i bloggösfären, dock bör man komma ihåg att det också finns ett intresse från bloggarnas sida att synas i de traditionella medierna för att locka läsare till den egna bloggen (Nygren m fl 2005 s 90).

2.3 Bloggar och makt

Har bloggar någon makt? I boken *Konvergenskulturen* skriver Henry Jenkins att bloggande kan ses som ett exempel på en breddning av offentliga samtal och som en form av gräsrotskonvergens. Genom att samla information och utnyttjande av gräsrotsexpertis, granska fakta, diskutera underlag och ifrågasätta varandras antaganden kan blogggemenskapen utmana makten (Jenkins 2006/2008 s 215). Dessa nätgemenskaper gör det möjligt för sina deltagare att uttrycka sin misstro gentemot både nyhetsmedier och politik. På en nivå kan bloggarna underlätta flödet av idéer i medielandskapet samtidigt som de på en annan nivå kan generera en alltmer splittrad debatt. Jenkins skriver att den breda journalistiken blir alltmer opålitlig då den inte drivs av professionella principer utan snarare av ideologiska agendor. Han menar att journalistiken styrs av ekonomiska intressen, en komplex värld reduceras till en stor berättelse åt gången och att politiken trivialiseras genom att fokusera på tävlingsmoment och maktkamp (Jenkins 2006/2008 s 216 f). “ I den kontexten kommer bloggarna att utmana journalisterna story för story. Ibland kommer de att vara framgångsrika, ibland kommer de att begå fel, men de kommer alltid lyckas få en del av allmänheten att ifrågasätta den dominerande bilden” (Jenkins 2006/2008 s 217).

Ett annat exempel kopplat till frågan om bloggar och makt är följande. I artikeln “*Blogging down the dictator? The Kyrgyz Revolution and Samizdat Websites*” skriver Svetlana V. Kulikova och David D. Perlmutter hur sajten Akaevu.net, en opinionsbildande blogg påverkade den så kallade Tulpanrevolutionen i Kirgizstan. De skriver att bloggen hade en viktig och unik del i informationsflödet då övriga mediekkanaler var reglerade. Några av de faktorer som gjorde att bloggen kunde bidra till revolutionen var att de som besökte bloggen kunde kommentera inlägg anonymt och att den innebar en säkerhet för administratörerna då sajten var registrerad i Ryssland, att bloggen samlade information på ett och samma ställe, att den hade stor spridning internationellt, att den var flerspråkig samt den dialog som uppkom mellan inläggen i bloggen. Trots att den bara existerade i en månad lyckades den fullfölja sitt uppdrag som en tillfällig lösning för informationsflöde trots regeringens försök att tysta oppositionen. Kulikova och Perlmutters studie visar på att i odemokratiska miljöer där kontroll över yttrandefriheten existerar är internet den svagaste länken, för när informationsflödet väl har börjat är det omöjligt att stoppa. I detta fall var de traditionella medierna styrda av staten men trots detta lyckades bloggen påverka agendan. (Kulikova & Perlmutter 2007 s 46).

2.4 Web 2.0

Begreppet Web 2.0 myntades 2004 av Tim O'Reilly inför en konferens om nästa generations webbtjänster och affärsmodeller på webben. Web 2.0 innebär att användarna ska ges stora möjligheter till samarbete och interaktivitet. För att en webbsida ska klassas till kategorin Web 2.0 måste följande villkor uppfyllas: användaren själv ska ges möjlighet att bidra till sajts innehåll, själv kunna kontrollera sin information, webbsidan ska ha fyllig design samt vara interaktiv och användbar och slutligen ska sajten använda sig av AJAX teknologi (O'Reilly 2004). AJAX är ett samlingsnamn för tekniker som innebär att interaktionen mellan användare, webbsida och bakomliggande system blir enklare och snabbare (O'Reilly 2004). Med andra ord underlätta för användarna att själva vara delaktiga och skapa innehåll.

2.5 Deltagandekultur och användargenererat innehåll

Medieforskningen har traditionellt haft som utgångspunkt att mediemottagarna är starkt sammankopplade till vilket typ av medium som studerats. Till skillnad från filmstudier som gav olika begrepp av åskådarskap var televisionen det medium där man uppmärksammade att publiken var både tittare och konsument. Framväxten av Web 2.0 och i synnerhet plattformar med innehåll skapat av användarna sätter begreppet användare i ett annat fokus (van Dijck 2009 s 41). Termen "prosumer", en blandning av de engelska orden producer och consumer, har sedan 1980-talet använts av olika akademiker för att definiera och förhålla sig till kategorierna producent kontra konsument samt professionell versus konsument. Dock är detta ett komplext begrepp och man bör se till de mångahanda roller som användarna har i sin mediemiljö (van Dijck 2009 s 42).

Kulturteoretikern Jenkins menar att det håller på att ske ett paradigmskifte när det gäller hur medieinnehåll blir producerat och sprids. "Audiences, empowered by these new technologies, occupying a space at the intersection between old and new media, are demanding the right to participate within the culture" (Jenkins 2006 s 24 citerad i van Dijck 2009 s 42).

Detta resulterar i en deltagandekultur där medborgare i större utsträckning begär att få vara delaktiga och hantera medieteknologier som förr varit exklusiva för medieindustrin för att uttrycka

sig själva och vara med och skapa mening. Förr hade mediemottagarna små möjligheter att påverka men den nya digitala miljön lämnar utrymme för konsumentaktivitet (van Dijck 2009 s 42).

Jenkins skriver i “Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century” att en deltagande kultur är en kultur med låga trösklar till artistiskt uttryck och medborgarengagemang, stort stöd till att skapa och dela kreationer och ett slags informellt mentorskap där den mer erfarna inom området delar med sig till noviser. I en deltagande kultur känner medlemmar att deras bidrag är betydelsefulla och de har en slags social kontakt med andra. Han delar in deltagande kultur i följande olika kategorier:

- Tillhörighet - informella och formella medlemskap i olika former t ex online communities som Facebook och MySpace.
- Uttryck - skapande av nya kreativa former t ex videoskapande entusiaster eller fictionskrivande fantaster.
- Gemensam problemlösning - att tillsammans utföra uppgifter och skapa och sprida nya kunskaper genom t ex Wikipedia.
- Spridning - att skapa ett nytt medieflöde via t ex bloggar och podcasts (Jenkins 2009 s 3).

José van Dijck resonerar kring begreppet i “Users like you? Theorizing agency in user-generated content” där hon menar att konceptet användare ofta är stärkt av en missledande uppfattning om en passiv mottagare när det gäller gamla medier och en aktiv välbevandrad deltagare när det gäller nya medier. Vidare menar van Dijck att deltagande refererar till både medborgare och samhällsaktivister som de som samlar sina färdigheter och begåvningar mot en gemensam sak. Hon frågar sig om man direkt kan sammankoppla och förflytta “communities” och “(cultural) citizenship” till “internet communities”? (van Dijck 2009 s 43). Van Dijck hänvisar till en tumregel som lyder: “if you get a group of 100 people online then one will create content, 10 will ‘interact’ with it (commenting or offering improvements) and the other 89 will just view it” (van Dijck 2009 s 44).

Är det möjligt att tala om deltagande om det är så få som i själva verket är skapare? Enligt van Dijck bör man istället tala om olika nivåer av deltagande och känna till att begrepp som “prosumer” bör användas restriktivt och att en mer nyanserad modell förespråkas för att förstå den kulturella komplexiteten (van Dijck 2009 s 44ff).

Van Dijck menar att de som lägger upp innehåll på sajter med användarbaserat innehåll är “skapare med begränsningar”. Detta då användare inte enbart bidrar med innehåll utan då de laddar upp eller lägger ut sitt material bidrar de medvetet och omedvetet med information till sajternas ägare och metadatasammanställare, där information om data sammanställs. Beroende på användarvillkor kan användarnas IP-adresser även bidra med information som kan utnyttjas i målinriktad reklam eller dylikt. På det sättet menar van Dijck att användare är skapare med begränsningar, de kan inte styra över alla led av data distribution (van Dijck 2009 s 47).

2.6 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning som är relevant för uppsatsämnet. Här kommer jag att redovisa tidigare forskning kring nya medier och dagordning.

Det finns forskning som visar att traditionella medier och bloggar använder och refererar till varandra som källor. I “The source cycle” redovisas forskning kring detta ämne. En innehållsanalys bestående av över 2000 artiklar från *New York Times* och *Washington Post* under en sexårsperiod visade att tidningarna allt mer refererade till bloggar som trovärdiga källor och i synnerhet i deras rapportering av politik (Messner & Watson 2008 s 447 ff). I denna studie konstateras det att de traditionella medierna har kommit att ge allt mer uppmärksamhet till bloggar som ett journalistiskt format (Messner & Watson 2008 s 454).

“While the use of weblogs as source substantially increased, so did the simple mentioning of weblogs in articles as well as the reporting on the weblog phenomenon. However, the use of weblogs as sources increased at a faster pace than their use as a subject of news stories. This suggests that reporters became increasingly used to viewing them as legitimate sources rather than unusual and therefore a newsworthy phenomenon” (Messner & Watson 2008 s 455).

Även en innehållsanalys av 120 bloggar visade att de använde sig av traditionella medier som källor och även i detta fall särskilt i en politisk kontext. Genom att influera varandras agenda finns det indikationer på att de nya och de traditionella medierna skapar, vad forskarna introducerar och definierar som en källcykel, där nyhetsinnehåll kan skickas fram och tillbaka mellan de olika

medierna (Messner & Watson 2008 s 447 ff). Dessa två studier har bidragit till förståelsen av vad som kallas “intermedia agenda setting”, det vill säga att medierna påverkar varandras agenda. Det är viktigt att belysa att bloggarna starkt förlitade sig på de traditionella mediernas innehåll men att även bloggarna är med och skapar innehållet och på så sätt agendan i dessa medier (Messner & Watson 2008 s 458).

I sin studie “Agenda Setting and the “New” News: Patterns of Issue Importance Among Readers of the Paper and Online Versions of the New York Times” undersökte Scott L. Althaus och David Tewksbury om nya medier sätter agendan annorlunda än traditionella medier. De studerade hur människor som under en vecka läste pappersversionen av *New York Times* tolkade agendan olika från de som läste tidningens version på nätet (Althaus & Tewksbury 2002 s 180).

De fann att de som läste papperstidningen hade varit föremål för ett bredare spann av offentliga angelägenheter vilket resulterade i en annan tolkning av vilka som var de stora frågorna. De hade även en tendens att vara mer bekymrade över internationella frågor än de som läst nätversionen. De som läste *New York Times* på nätet valde i större utsträckning en mer personlig agenda (Althaus & Tewksbury 2002 s 196ff).

“ Our findings confirm that online news media facilitate greater individual control over news exposure and that this greater control leads online readers to focus on different kinds of information and to develop different perceptions of important problems than audiences of printed newspapers” (Althaus & Tewksbury 2002 s 199).

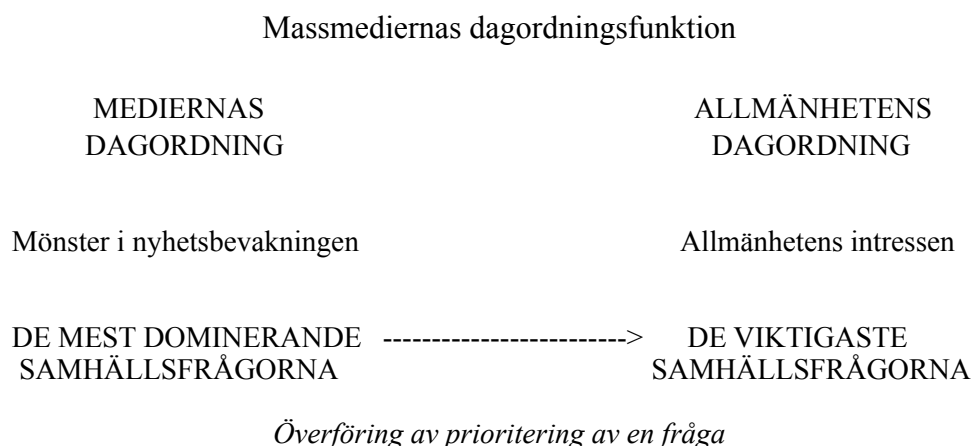
3. Teori

I denna del kommer jag att redogöra för de teorier som jag avser att använda i min uppsats. Jag kommer att ha min utgångspunkt i Maxwell McCombs och Donald Shaws teori om “agenda setting” men då jag vill försöka utläsa hur och varför detta blogginlägg på bloggen Klamydiabrevet uppmärksammades kommer även Kurt Lewins teori om “gatekeeping” att vara relevant för mitt uppsatsämne. Jag kommer även att redgöra för “ gatewatching” som är en vidareutveckling av “gatekeeping”-begreppet. Jag kommer även kort att redogöra för olika nyhetskriterier. Jag kommer

avslutningsvis i denna teoridel att resonera kring valet av teorier samt vad detta kan komma att ha för inverkan på mitt resultat.

3.1 “Agenda setting”

I samband med det amerikanska presidentvalet 1968 genomförde Maxwell McCombs och Donald Shaw en intervjustudie med slumpvis utvalda väljare som ännu var osäkra på hur de skulle rösta. Syftet med studien var att ta reda på hur osäkra väljare via massmedia skapade sig en uppfattning om vilka frågor som var viktiga. De fann fem frågor som dominerade mediernas och allmänhetens dagordning: utrikespolitiken, ekonomin, lag och ordning, medborgerliga rättigheter och den allmänna välfärden. Studien visade att det fanns en näst intill perfekt överensstämmelse mellan nyhetsmediernas rangordning av dessa frågor och hur de osäkra väljarna rangordnade dem. Prioriteringen av dessa frågor var nästan identisk med hur mycket utrymme frågan fått i medier under de senaste veckorna (McCombs 2006 27f).

Figur 1. Massmediernas dagordningsfunktion (McCombs 2006 s 27).

Figur 1 illustrerar hur mediernas dagordning fastställer allmänhetens dagordning och låg till grund för McCombs och Shaws undersökning. Den visar hur de frågor som dominerar i medierna även blir de viktigaste samhällsfrågorna (McCombs 2006 s 27).

Då tanken om en dagordningsmakt provocerade den tidens rådande syn på massmediernas effekter var detta ett fenomen som behövde studeras mer ingående. Även ytterligare studier talade för

hypotesen om mediernas dagordningsmakt (McCombs 2006 s 29f). Dock är mediernas inflytande över dagordningen ofta ett oavsiktligt resultat av det begränsade spelrum som finns, antal sidor i en dagstidning eller längden på ett nyhetsinslag. Den snäva fokuseringen på ett antal frågor ger, oavsett medium, ett starkt budskap till publiken om vilka frågor som är de viktigaste och de mest aktuella. Detta innebär att journalister har ett etiskt ansvar när det gäller att omsorgsfullt välja vilka frågor som de ska ha på sin dagordning (McCombs 2006 s 44).

McCombs och Shaws teori om "agenda setting" visade att massmedierna har stor betydelse för, eller makt över, vilka frågor som människor uppfattar som viktiga i en valkampanj. Teorin publicerades första gången 1972 och belyste det faktum att de frågor som medierna prioriterar är de frågor som publiken tenderar tycka är viktiga samhällsfrågor. De frågor som uppmärksammas har ofta ett tydligt samband mellan människors åsikter om vad som är viktigt och det går att göra en generell koppling mellan dessa två. Vidare handlar dagordningsteorin om att medierna inte bara påverkar och utövar makt när det gäller vad vi tycker är viktigt utan också hur människor uppfattar de olika situationer, personer eller frågor som medierna rapporterar om (McCombs 2006 s 10f).

"Agenda-setting is about more than issue or object salience. The news not only tell us what to think about; it also tells us how to think about it. Both the selection of topics for the news agenda and the selection of frames for stories about those topics are powerful agenda-setting roles and awesome ethical responsibilities" (Kosicki 1993 s 104).

Dock har denna teori kritiserats. En av dem som riktat skarp kritik mot "agenda setting" är Gerald M. Kosicki. Han skriver i artikeln "Problems and Opportunities in Agenda-Setting Research" att man inte kan kategorisera på det sätt som McCombs och Shaw hävdar. Medieeffekter är inte troliga för alla. Det går inte att generalisera på det sättet. Kosicki menar att man också måste ta hänsyn till innehållet. Det vill säga medan "agenda setting" karaktäriseras av en önskan att behandla många olika typer av ämnen rankade i en agenda är ibland endast ett ämnes uppgång och fall studerat i tidigare forskning (Kosicki 1993 s 105). Tid är också en aspekt som Kosicki menar inte tas i beaktning, det vill säga under vilka tidsaspekter man studerar dagordningens effekter och skillnaden mellan långsiktiga och kortsiktiga studier (Kosicki 1993 s 107). Han menar också att man bör vara försiktig med att inte förväxla "agenda setting" med "agenda reflection" vilket innebär att istället för att hävda att medierna sätter agendan, speglar de en agenda över viktiga frågor (Kosicki 1993 s 108).

“ A more meaningful case of agenda setting is one in which a problem is ongoing at a relatively constant level and media attention comes and goes in response to it’s own cues” (Kosicki 1993 s 108).

Trots kritiken är dagordningsteorin en teori som är en av de mest använda inom områdena masskommunikation och medieeffekter (McCombs 2006 s 12). Teorin har haft stor historisk betydelse och har även nutida relevans. Trots att det finns mycket forskning inom området återstår det fortfarande en hel del att studera. Det finns områden där teorin inte har tillämpats och det finns frågetecken kvar att rätta ut (McCombs 2006 s 12f). Ett exempel på detta är hur denna teori kan appliceras på nya medier.

McCombs menar att ny kommunikationsteknik har framkallat visionära scenarier om framtiden och att internet med sina många olika nyhets- och informationskällor kan innebära ett slut på den typ av dagordningsmakt som samhället har upplevt under senare årtionden (McCombs 2006 s 185).

“Där ute finns många dagordningar, lätt tillgängliga för allmänheten. Några samhällsobservatörer har förutspått att dagordningsmakten kommer att upphöra när publikgrupperna splittras och praktiskt taget alla har en unik mediedagordning som är en högst individualiserad blandning, byggd på denna stora tillgång på nyhets- och informationskällor” (McCombs 2006 s 186 f).

McCombs skriver att resultatet av dessa personliga dagordningar som kännetecknas av mångfald och splittrad uppmärksamhet kommer att bli vad han kallar medborgarnas dagordningar. Denna syn på framtiden går tvärtemot det synsätt som under många år var rådande inom masskommunikationsforskning där man ansåg att breda grupper tar emot mediernas dagordningar. McCombs menar dock att utvecklingen inte behöver gå åt det hållet; de flesta nyhetsplatser på internet är dotterföretag till de traditionella medierna och på så sätt bibehåller de sin makt. Många av de som läser nättidningar är också regelbundna läsare av papperstidningen. Han menar att trots tillgången på webbplatser så existerar fortfarande ett nyhets- och informationsoligopol med endast ett par aktörer på marknaden (McCombs 2006 s 186 f).

I denna uppsats kommer jag att med utgångspunkt i denna teori studera om och hur blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet uppmärksammades i de traditionella medierna. Jag kommer även att studera varför blogginlägget fick så mycket uppmärksamhet samt hur kan denna uppmärksamhet

tolkas utifrån dagordningsteorin och om det går att utläsa hur giltig denna teori är idag? Hur kan man använda dagordningsteorin i det nya medielandskapet? Denna kommunikationsteori som så flitigt använts när det gäller traditionella medier, är den lika viktig idag? I de nya medierna där användarna är med och skapar innehåll, vem är det då egentligen som sätter dagordningen? Just att dagordningsteorin är en av de mest undersökta inom områdena masskommunikation och medieeffekter gör detta ämne ännu mer intressant och relevant att studera. (McCombs 2006 s 12).

3.2 “Gatekeeping”

Teorin kring “gatekeeping” introducerades av Kurt Lewin i slutet på 1940- talet. Lewin var ursprungligen psykolog och studerade gruppdynamik samt hur en persons beteende kunde förändras beroende på hans eller hennes koppling till en grupp. Han hävdade att individer är som öppna system som aktivt interagerar med sin omgivning. Lewin studerade om föreläsningar för hemmafruar i Iowa kunde få dem att ändra sina konsumtionsvanor av livsmedel under andra världskriget. Han kom fram till att hemmafruarna fungerade som “gatekeepers”, grindvakter, när det gällde vilka livsmedel de valde ut att köpa hem till hushållet och laga mat av. Lewin insåg att denna teori även kunde komma att appliceras på andra ämnesområden (Roberts 2005 s 5).

“While Lewin was writing *about* tripe, he was not writing it; he realized that his gatekeeping model goes far beyond food choices. As he wrote, the theory of gates ‘holds not only for food channels but also for the traveling of a news item through certain communication channels in a group’..” (Roberts 2005 s 5).

David Manning White studerade tillsammans med Lewin och var den första person som tillämpade “gatekeeping“ teorin på området masskommunikation. White studerade hur redaktören för tidningen *The Peoria Star* valde ut vilka historier som skulle publiceras. Denna redaktör blev tillfrågad att dokumentera sin beslutsprocess under en vecka och denna studie har kommit att bli den första av sitt slag inom “gatekeeping” (Roberts 2005 s 5f).

Dock har denna studie senare kritiserats då forskare menar att det är flera olika faktorer som spelar in då redaktörer väljer ut sitt material. “Gatekeeping”-teorin har flera svagheter och teorin har blivit reviderad ett flertal gånger sedan den först publicerades (McQuail 2005 s 309).

Denis McQuail skriver i boken *McQuail's Mass Communication Theory* följande om detta: "Weak points are its implication of there being one (initial) gate area and one main set of selection criteria, its simple view of the 'supply' of news, and its tendency to individualize decision-making" (McQuail 2005 s 309).

En av dem som har utvecklat "gatekeeping"- teorin är Pamela J. Shoemaker. Hon har vidareutvecklat originalmodellen till att ta större hänsyn till den sociala kontexten och att det är många faktorer som spelar in när nyheter väljs ut. Hon pekar på annonsörernas roll, påtryckningsgrupper, offentliga relationer, olika källor och nyhetsledare som påverkar beslutsfattandet. Enligt hennes modell innebär "gatekeeping" att det är flera efterföljande urvalsprocesser i nyhetsproduktion. Det är inte bara innehållsaspekter som är relevanta utan även vilken typ av publik man väntas rikta sig till och ekonomiska förutsättningar som spelar in i urvalsprocessen (McQuail 2005 s 309). Forskning visar även att innehållet i nyhetsmedier tenderar att konsekvent följa ett förutsägbart mönster och att olika organisationer beter sig på liknande sätt när de konfronteras med samma händelser och under likvärdiga omständigheter. Det tenderar att vara en förutsägbarhet även när det gäller vilket typ av nyhetsinnehåll som intresserar en publik och inom samma social-kulturella förutsättningar råder det konsensus. En förutsättning för denna typ av generalisering är en begränsad mångfald i mediasystemet (McQuail 2005 s 309f).

Inom tidiga studier av "gatekeeping" och nyheter låg fokus på det stora antalet nyheter som refuserades och vilka orsaker som låg bakom att vissa nyheter exkluderades. Då fanns det en tendens att betona den subjektiva karaktären av nyhetsbeslut. Senare riktade man uppmärksamheten mot att urvalet kan ses som antingen organisatoriskt eller ideologiskt beroende på byråkratiska rutiner eller värderingar och kulturella influenser. Nödvändigheten att ha vissa rutiner när det gäller nyhetsurval uppmärksammades tidigt (McQuail 2005 s 309). Walter Lippman, en amerikansk författare och politisk kommentator (Wikipedia) var en av dem som tidigt insåg detta.

"Without standardization, without stereotypes, without routine judgements, without a fairly ruthless disregard of subtlety, the editor would soon die of excitement" (McQuail 2005 s 309).

3.3 “Gatewatching”

“Gatekeeping” är som jag har nyligen beskrivit, en kontroll som nyhetsredaktionerna utövar då de bestämmer över vilket innehåll som når publiken. Sammanfattningsvis: vilka nyheter som ska publiceras och inte. I boken *Blogging* skriver Jill Rettberg om detta ur ett bloggperspektiv. Hon beskriver att det som i de traditionella medierna benämns som “gatekeeping” kallas inom bloggvärlden “gatewatching”. Rettberg skriver att det finns tre olika stadier av “gates” och att alla dessa bidrar till att hålla den traditionella journalistiken som en sluten process. Första stadiet är när nyheterna samlas in och dessa samlas endast in av journalister. Andra stadiet är sedan när nyheten publiceras och den stängda processen när redaktörerna väljer ut vad som ska publiceras. Det tredje stadiet är när publiken eller läsarna kommenterar dessa nyheter och att det även här förekommer ett redaktionellt urval vilka läsarkommentarer som ska publiceras (Rettberg 2009 s 103).

Rettberg menar att detta system håller på att falla samman i dagens medielandskap där användardeltagandet ökar. Alternativa system växer fram och ett av dessa är “gatewatching”. Detta definieras på följande sätt: “...the observation of the output gates of news publications and other sources, in order to identify important material as it becomes available” (Rettberg 2009 s 103).

Denna typ av observation sker ständigt på öppna nyhets sajter och samarbetande bloggar där läsare lägger fram händelser som de har upptäckt i medierna och dessa organiserar informationen och delar med sig av den på olika sajter. När information och dessa olika länkar till primära och ytterligare källor samlas på ett och samma ställe kan publiken själv gå in och bilda sig en egen uppfattning utan att färgas av en nyhetsreporters personliga åsikt (Rettberg 2009 s 104).

Rettberg skriver att bloggar också kan fungera som “gatewatchers” och det med hänsyn till hur bloggar bevakar traditionella medier. De kan hitta fel eller att journalister har utelämnat uppgifter i sina reportage. I dessa fall blir det en källcykel, som jag har nämnt tidigare i avsnittet kring “Tidigare forskning”, där bloggarna refererar till medierna och använder existerade nyhetshistorier för att skapa nya nyheter som sedan i sin tur tas upp av de traditionella medierna (Rettberg 2009 s 106).

Ett exempel på “gatewatching” där de traditionella medierna blev synade av en bloggare var när Maria Borelius nyligen tillträtt som minister. Medierna upptäckte att Borelius flera år tidigare hade betalat sina barnflickor utan att betala skatt. När detta konfronterades av journalister var hennes svar att hon inte haft de ekonomiska möjligheterna just då. Medan journalisterna nöjde sig med svaret, gick bloggaren Magnus Ljungkvist steget längre och undersökte vad Borelius hade haft för inkomst under den aktuella perioden. Han fann att hennes inkomst låg högt över medelinkomsten och publicerade detta på sin blogg. Ljungkvist fick mycket uppmärksamhet av andra bloggare och även av de traditionella medierna som följde upp de uppgifter som framkommit. Strax därefter avgick Borelius som minister (Rettberg 2009 s 107).

Bloggarna har tillgång till samhället och om en historia får mycket uppmärksamhet i bloggofären där många människor agerar tillsammans kan detta bli oerhört kraftfullt skriver Rettberg (Rettberg 2009 s 108).

3.4 Nyhetsvärdering

Då jag vill undersöka varför blogginlägget “Sveket” på bloggen Klamydiabrevet och fick så mycket uppmärksamhet kommer jag i detta avsnitt att redogöra lite kort för hur nyhetsvärdering går till och hur medier resonerar när de väljer ut nyheter.

Enligt Philip Elliott och Peter Golding används nyhetsvärdering på två olika sätt. Dels är det kriterier för hur man väljer ut vilket material som ska ingå i den slutliga produkten samt riktlinjer för hur materialet presenteras, vad som ska betonas, vad som ska utelämnas och vad som ska prioriteras när nyheten presenteras för publiken (Elliott & Golding 1979/2009 s 635).

Nyhetsvärdering härrör från implicita antaganden och bedömningar utifrån tre perspektiv:

- Publiken. Är detta viktigt för publiken? Är det av intresse? Kommer det ses som relevant?
- Tillgänglighet - i dubbel bemärkelse. Framträdande: I vilken utsträckning är händelsen känd för nyhetsorganisationen, hur synligt och uppenbart är det? Hur lätt är den att få tag på: Hur tillgängligt är det? Är det lätt att rapportera om? Vilka resurser krävs?

- Lämplighet. Passar nyheten i produktionsrutinerna? Är det meningsfullt i förhållande till det vi redan vet om ämnet?

Sammantaget består nyhetsvärdering av de omedelbara beslutsfaktorerna, uppfattningen om publiken och tillgänglighet i material (Elliott & Golding 1979/2009 s 636).

Vid sidan av de tre perspektiven utkristalliserar Elliott och Golding ett antal teman som också påverkar nyhetsvärderingen. Dessa är: Drama, visuell attraktionskraft, underhållning, betydelse, storlek, närhet, korthet, negativitet, nyhet, elit, personlighet, fördomar, objektivitet samt ideologi. Jag kommer här att ta upp de teman som har kopplingar till min uppsats.

- Betydelse. Den vanligaste orsaken till att en nyhet ges utrymme är nyhetens betydelse, att det är något som publiken bör känna till. Detta är ofta kopplat till politiska nyheter.
- Storlek. Desto större nyhet, desto mer framträdande kommer den att presenteras. En stor nyhet kopplas ofta samman med andra nyhetskriterier.
- Närhet. Kulturell eller geografisk närhet. Denna typ av nyhet kräver ett gemensamt språk och gemensamma kulturella förutsättningar.
- Negativitet. Dåliga nyheter är bra nyheter. Nyheter som beskriver en avvikelse på något sätt. Desto större och mer spektakulärt desto mer nyhetsvärde.
- Personlighet. Nyheter handlar om människor och individer. Detta nyhetsvärde betonar vikten av att se den personliga vinkeln och göra nyheter personliga och begripliga (Elliott & Golding 1979/2009 s 638ff)

Jag kommer att återkomma till dessa teman i min analys kring varför blogginlägget "Sveket" fick så mycket uppmärksamhet.

3.5 Resonemang kring teorival

Jag har valt teorierna om “agenda setting” och “gatekeeping” för att jag tror att de bäst kan hjälpa mig att besvara mina frågeställningar. Trots att dagordningsteorin växte fram i ett annat medielandskap än det som råder idag, vill jag pröva att använda den som utgångspunkt för min studie. Som jag tidigare nämnt är denna teori en av de mest använda inom ämnesområdet masskommunikation och jag tror att det är en fördel då jag på så sätt kan placera min uppsats i en befintlig forskningskontext. Jag har även tagit upp den kritik som har riktats mot teorin för att belysa att denna teori inte är helt komplett.

Teorin kring “gatekeeping” är intressant då jag vill besvara frågorna kring hur bloggen Klamydiabrevet påverkade mediernas agenda och varför den fick så mycket uppmärksamhet. Att den togs upp i de traditionella medierna innebär att den på så sätt passerade deras “gatekeepers”. Avsnittet kring “gatewatching” har jag valt att ta med då detta resonemang knyter an till det nya medium, bloggen, som jag har valt att studera. Avsnittet kring nyhetsvärdering är kopplat till min andra frågeställning om varför denna blogg fick så mycket uppmärksamhet. Jag har valt att ta med detta för att få ett bredare perspektiv i min analys.

4. Metod och genomförande

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för den metod jag har använt mig av. Jag kommer att beskriva hur jag har genomfört mitt urval, min analysmetod samt beskriva min intervjuguide. Jag kommer även att reflektera över vilka problem som jag har stött på samt vilka aspekter som jag bör ta hänsyn till då jag analyserar mitt material.

4.1 Kvalitativa intervjuer

I denna uppsats har jag valt att använda mig av kvalitativa intervjuer. Jag har valt denna metod då jag anser att den på bästa sätt kan hjälpa mig att besvara mina frågeställningar då jag vill veta hur det aktuella blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet påverkade de traditionella mediernas agenda samt varför blogginlägget fick så mycket uppmärksamhet. Jag har valt att intervjua representanter från olika medier för att försöka besvara mina frågeställningar.

Jag har valt kvalitativa intervjuer då det är en metod som ofta används vid insamling och analys av data som är knutna till människors värderingar, uppfattningar och handlande. Denna metod kan bland annat användas till analyser av historiska fenomen som inte ligger alltför långt tillbaka i tiden vid exempelvis beslut eller medieorganisationers och medieaktörers tidigare verksamhet (Østbye m fl 2008 s 100).

En annan motivering till varför jag har valt denna metod är därför att genom kvalitativa intervjuer kan forskaren få tillgång till information som annars kan vara svårtillgänglig. Man kan kartlägga processer, få bekräftelse och kommentarer till data från andra källor, få prova egna kunskapsmodeller och hypoteser under intervjuens gång samt få tillgång till aktörernas begreppsapparat och samtalsätt (Østbye m fl 2008 s 101). Genom att intervjua representanter från olika medier är min avsikt att få tillgång till den information jag behöver för att besvara mina frågeställningar.

Kvalitativa intervjuer kräver förarbete. Desto mer förberedd en intervju är, desto högre blir kvalitén på intervjumaterialet och den kunskap som produceras under intervjuprocessen. Förutsättningarna för att behandla det insamlade materialet blir bättre om man har gjort ett noggrant förarbete (Kvale & Brinkmann 2009 s 115). Inför mina intervjuer lade jag stor vikt vid förberedelser. Jag använde mig av Svend Brinkmann och Steinar Kvales upplägg, med intervjuens sju stadier som grund för mitt arbete. Dessa stadier är: tematisering, planering, intervju, utskrift, analys, verifiering och rapportering (Brinkmann & Kvale 2009 s 118).

Jag hade mina forskningsfrågor som utgångspunkt när jag formulerade mina intervjufrågor: Hur påverkade blogginlägget de traditionella mediernas agenda och på vilket sätt uppmärksammades den? Varför uppmärksammades just detta blogginlägg? Hur kan denna uppmärksamhet tolkas utifrån dagordningsteorin och går det att utläsa hur giltig denna teori är idag?

Jag gjorde en grundlig genomgång kring studiens syfte, vad jag ämnade undersöka samt hur detta skulle genomföras. Enligt Brinkmann och Kvale bör man innan intervjuerna genomförs tänka igenom hur intervjumaterialet ska analyseras. Analysmetoden styr sedan sammanställningen av intervjuguiden, intervjuprocessen och utskriften. Då blir slutanalysen lättare att genomföra och vilar på en säkrare grund (Brinkmann & Kvale 2009 s 206).

4.2 Urval

I denna uppsats har jag valt att fokusera på hur blogginlägget "Sveket" på bloggen Klamydiabrevet påverkade de traditionella mediernas agenda samt varför det fick så mycket uppmärksamhet. Därför har jag valt att intervjua representanter från olika medier.

Jag har genomfört intervjuer med Tove Svenonius allmänreporter på Ekot Sveriges Radio, Mikael Petterson som var social medieredaktör på SVT's valwebb under valet 2010, Jenny Nordlander redaktör på DN.se, Björn Fridén ledarskribent på *Aftonbladet* som under valrörelsen 2010 arbetade med sajten Alliansfritt Sverige, Astrid Billengren reporter på TV4 som gjorde TV4 inslaget om Klamydiabrevet samt Victor Berhardt som arbetar som redaktör på Dagens Arena. Jag har även genomfört en mailintervju med mediestrateg och sociala medier-profilen Brit Stakston för att få ytterligare ett perspektiv. Jag kommer att använda mig av hennes tankar och resonemang som ett komplement i min analys.

Detta urval, att intervjua medierepresentanter, visade sig vara mycket problematiskt då jag har haft svårigheter att få tag på intervjupersoner. Jag återkommer till detta under rubriken problem. Jag är medveten om att detta urval inte är tillräckligt för att kunna göra generaliseringar men jag tror ändå att detta urval av intervjupersoner kan bidra till att besvara mina frågeställningar. Min förhoppning är att denna uppsats trots det begränsade urvalet också kan vara ett bidrag till forskningsfältet kring nya medier och dagordning.

4.3 Intervjuguide

För att besvara mina frågeställningar ville jag att intervjun skulle vara flexibel och att det fanns möjlighet att ställa följdfrågor. Därför valde jag att använda mig av semistrukturerade intervjuer. Dessa typer av intervjuer kännetecknas av att man i förväg har definierat de teman som intervjun ska handla om (Østbye m fl 2008 s 103). Inför mina intervjuer arbetade jag fram en intervjuguide som bestod av tre teman: nya medier och agenda, Klamydiabrevet och uppmärksamheten samt nya medier och framtiden. Under dessa teman hade jag definierat ett antal frågor, men det fanns även utrymme att ställa uppföljande frågor beroende på intervjupersonens svar. Se bilaga 2.

4.4 Tillvägagångssätt

Jag har genomfört fyra personliga intervjuer, en telefonintervju och två mail-intervjuer. En intervju genomfördes på Radiohuset, en på TV-huset: SVT, en utanför DN-huset samt en i Arenagruppens lokaler. Samtliga intervjuer spelades in digitalt via en iPad och var ca 25-60 minuter långa. Före varje intervju informerades intervjupersonerna om studiens syfte samt hur jag avsåg att använda det inspelade materialet. Jag informerade om att uppsatsen kommer att bli offentlig och att intervjupersonerna gärna fick vara anonyma. Samtliga intervjupersoner har gett sitt godkännande att medverka i uppsatsen med sitt namn. De har även givits tillfälle att godkänna det transkriberade material i form av de citat som används i uppsatsen. Jag anser att jag på så sätt har följt de riktlinjer som finns för informerat samtycke, det vill säga att intervjupersonerna är informerade om hur intervjumaterialet ska användas (Brinkmann & Kvale 2009 s 292 f).

Jag har inte genomfört någon pilotintervju. Orsaken till detta är att jag hade stora problem med att hitta intervjupersoner och lade mitt fokus på att förbereda de intervjuer som jag till slut genomförde. Dock hade det kanske varit bra då det kunde ha varit ett sätt att förbereda sig på och pröva sina intervjufrågor.

Intervjuerna varierade i längd beroende på hur pass utförliga intervjupersonerna var i sina svar. Det varierade också beroende på om det var personer som själva hade arbetat nära fallet Klamydiabrevet. En del personer gav korta svar medan andra var utförligare och analyserande. Detta kommer att visa sig i min analys då en del avsnitt kring vissa personer blir längre än andras.

En viktig och intressant aspekt som jag har noterat när jag intervjuat är att mina intervjupersoner har varit insatta i mediekontexten och intervjuprocessen. Detta har medfört att vissa personer har svarat genom att gardera sig och varit tydliga med att svara på ett sätt som inte kan misstolkas eller där det inte går att utläsa underliggande värderingar.

4.5 Transkribering och analysmetod

Den första intervjun jag genomförde transkriberades i sin helhet. På grund av tidsbrist valde jag sedan att endast transkribera avsnittet med frågorna kring temat Klamydiabrevet och uppmärksamheten. Dock har jag i uppsatsen även använt den information som jag erhållit ifrån de andra teman som jag tidigare beskrivit under rubriken "Intervjuguide". Jag har följt de riktlinjer och etiska aspekter som Kvale och Brinkmann ger när det gäller att skriva ut intervjuerna.

"Tänk på att *publicering* av osammanhängande och repetitiva ordagranna intervjuutskrifter kan leda till en oetisk stigmatisering av specifika personer eller grupper av människor" (Brinkmann & Kvale 2009 s 204).

Jag har valt att analysera mitt empiriska material med hjälp av en analysmetod som kallas bricolage. Den typ av tolkning rör sig mellan olika analytiska tekniker och begrepp. Detta är en vanlig form av intervjuanalys som skapar mening bland olika teoretiska ansatser och adhoc-metoder. Att använda sig av adhoc-metoder innebär bland annat att man tittar på vad som hör ihop, lägger märke till mönster, ställer samman, gör jämförelser och skapar kontraster. De teoretiska ansatserna används också för att titta på yttranden som anger olika attityder till ett fenomen. Det är även viktigt att presentera premisserna för de tolkningar man lägger fram samt argumentera för trovärdigheten i tolkningarna (Brinkmann & Kvale 2009 s 251ff).

Det finns många olika tillvägagångssätt då man analyserar sitt material men jag har valt denna metod då jag tror att den passar bäst för att besvara mina frågeställningar.

4.6 Problem

Jag har under arbetets gång stött på en rad olika problem. En av mina svåraste uppgifter har varit att få tag på relevanta intervjupersoner. Min ambition var från början att intervjua de personer som fungerar som "gatekeepers" på redaktionerna för att höra deras syn på hur detta blogginlägg lyckades slå igenom och bli uppmärksammat i de traditionella medierna. Detta visade sig vara en svår uppgift. Jag har tagit kontakt med flera olika medier och många av dem jag har kontaktat har inte svarat. Av de personer som slutligen blev föremål för mina intervjuer är tre av dessa personer som arbetat/arbetar som redaktörer, dock verkar alla i webb-sammanhang. Vidare är två reportrar och en är ledarskribent. Jag är medveten om att detta kan komma att påverka mitt resultat då de kan ha andra arbetsvillkor på webben. Dock har de som representerar webben även en traditionell medieutgivning: SVT televisionen, *DN* dagstidning och Dagens Arena som även ges ut som tidskriften *Arena*. Ett annat problem jag har stött på är att vissa av de personer jag har intervjuat har bytt arbetsuppgifter eller arbetsplats sedan valrörelsen 2010.

Min intention var att få en bred spridning och att dessa intervjupersoner skulle representera olika medier med olika politiska grundtankar. Detta då Klamydiabrevet användes av de rödgröna i valrörelsen som ett exempel på vad Alliansens nya sjukförsäkringsregler hade resulterat i. Att det finns en övervikt av vissa politiska grundvärderingar i de medier som jag studerat kommer jag att ta hänsyn till i min analys. En annan aspekt som jag måste ta hänsyn till är att intervjupersonerna själva ingår i den journalistiska verksamheten. Det kan ha inverkat på deras svar då de svarat som yrkespersonligheter och på det sättet också representerar sitt medium och sitt perspektiv. Jag har i denna uppsats inriktat mig på etablerade medier och jag har inte haft möjlighet att se det hela från "bloggarnas synvinkel".

Det finns ytterligare en aspekt av problematik att ta hänsyn till när det gäller mitt tolkningsarbete. Då jag själv också ingår i en värld där medier allt mer integrerats i mitt vardagliga liv kan det uppstå svårigheter att kunna frikoppla den kontext som medierna ingår i.

5. Analys och resultatredovisning

I detta avsnitt kommer jag att redovisa resultat från mina intervjuer för att se hur blogginlägget “Sveket” på bloggen Klamydiabrevet, enligt intervjupersonerna, påverkade de traditionella mediernas agenda och på vilket sätt den uppmärksammades. Jag kommer även att redogöra för varför just detta blogginlägg uppmärksammades och hur denna uppmärksamhet kan tolkas utifrån dagordningsteorin. Jag kommer även att tolka mitt material med utgångspunkt i teorin kring “gatekeeping” och “gatewatching” samt i relation till nyhetsvärdering. Avslutningsvis kommer jag att försöka utläsa om det går att säga något om dagordningsteorins giltighet idag.

5.1 Klamydiabrevet, agenda och uppmärksamheten

TV4 var tillsammans med *Aftonbladet* en av de första traditionella medier att behandla blogginlägget och Annicas fall (*Aftonbladet*). Astrid Billengren var den reporter som gjorde TV4-reportaget om Emelie och hennes sjuka mamma. Billengren berättar att hon fick länken till bloggen Klamydiabrevet via Facebook och att det var många av hennes Facebook-vänner som tyckte att detta fall borde uppmärksammas.

“Det händer inte så ofta men det här var verkligen så att många lade upp den på min vägg och tyckte att jag skulle göra något. Det är ju inte alltid jag direkt gör någonting när folk kommer med sådana påtryckningar men den här var ganska klockren” (Billengren 2011).

Billengren berättar att hon var kvällsreporter den aktuella dagen när hon såg länken på Facebook. Även hennes chef hade fått länken och tillsammans med en redaktör beslutade de att göra ett inslag om fallet. De var alla överens om att det var en upprörande historia och Billengrens reportage inledde TV4:s program “Nyheterna” kl. 22 den 16/9 2010.

Detta exempel visar på hur blogginlägget redan dagen efter inlägget kom att påverka TV4:s agenda. Att inslaget valdes att visas som första inslag i 22-sändningen kan tolkas som att redaktionen ansåg att detta var ett mycket viktigt inslag. Blogginlägget valdes ut av TV4:s “gatekeepers” och i detta fall kan man även hävda att Billengren själv var en sådan “gatekeeper”, då hon agerat efter att hon

fått länken via Facebook. Hennes chef hade också fått länken och i samråd med sin redaktör fattade de beslutet om att göra ett reportage om detta. Efter det första reportaget gör TV4 ett antal inslag om Annicas fall (TV4).

Tove Svenonius på Sveriges Radio läste blogginlägget på torsdag morgon. Hon berättar att hon fick länken via Twitter men att hon själv inte jobbade den dagen. Däremot skickade hon länken till chefen för nyhetsgruppen samt till chefen för inrikesgruppen, det vill säga dom politiska reportrarna på Ekot och skrev att de borde läsa detta.

“Jag tror inte att det var någon som gjorde det, för det var ingen på Ekot som reagerade förrän TV4 hade haft grejen på torsdagkvällen. Då insåg vår redaktion att det här måste vi göra, så då gjorde vi en re-make på deras story till fredagmorgonen” (Svenonius 2011).

Sveriges Radio tar upp historien om Emelie och hennes mamma på fredagen den 17/9 2010. Detta sker efter att TV4 har gjort inslaget kvällen före. Trots att Svenonius har skickat länken med blogginlägget till sina chefer redan på torsdagen. Sveriges Radio väljer att ta upp fallet först när TV4 har satt det på agendan och har visat att detta är en viktig samhällsfråga. Efter det första inslaget görs ett flertal inslag om Annicas fall (Sveriges Radio).

Mikael Pettersson som var social medieredaktör på SVT:s valwebb vill minnas att han blev tipsad om blogginlägget via Twitter. Han berättar att han missade den storyn och såg den först när den hade legat ute några dagar och andra hade tagit upp fallet. Han berättar att han tar på sig en stor del av ansvaret för att han inte uppmärksammat detta tidigare då han var den person som var social medieredaktör och då bloggen spreds explosionsartat på nätet.

“...så då gick jag och frågade varför inte vi hade gjort någonting och då var det så om jag vill minnas rätt att det var just det där att det var ingen på redaktionen som hade gått in och läst bloggen, utan alla hade sett det där. Jag tror man hade sett det i *Aftonbladet* eller något och tyckt att det där är *Aftonbladets* story. Och en annan sak som talade emot den, det var att någon som hade ringt hit och tipsat om den ringde från Socialdemokraterna så då tyckte vi att det där verkar vara en planerad Socialdemokratisk story och så var det något tredje motargument också och jag säger inte att det var liksom, jag kan förstå mekanismen att om man bara får det dom vägarna att det är någon

sosse som ringer in och tipsar eller att man ser att det är andra medier, kanske till och med TV4 hade hunnit göra sitt inslag, det är konkurrenternas story” (Pettersson 2011).

Pettersson berättar att deras misstag var att ingen hade gått in och läst själva blogginlägget och att det gjorde att det dröjde ett par dagar innan de gjorde ett inslag om detta. När väl inslaget tas upp vill han minnas att det mesta av deras rapportering handlade om en ordstrid mellan Lars Ohly och Fredrik Reinfeldt.

“Alltså det blev en väldigt klassisk rapportvinkel på det sättet att det var vår story, det var att två partiledare står och bråkar med varandra om det här” (Pettersson 2011). Den partiledardebatt som Pettersson syftar på är SVT:s slutdebatt den 18/9 2010. Det första inlägget om Klamydiabrevet finns dock postat på SVT.se den 17/9 2010 under rubriken “Hennes blogg kan påverka valet” (Grassman 2010). SVT:s första TV-inslag om fallet i sig sker i Rapport den 21/9 2010. SVT har då träffat bloggförfattarinnan Emelie Holmquist för en intervju men använder sig av bilder från TV4:s inslag den 16/9 2010 (Rapport 2010). Efter det första inslaget sänds några få efterföljande där Annicas fall tas upp (SVT).

Pettersson berättar vidare att de försökt bevaka och göra uppföljningar på fallet då de missade den första storyn samt hur de reagerade på det faktum att det tog så lång tid.

“Mistaget som man känner det är att plötsligt så har vi någonting som vi inte riktigt förstår och som helt plötsligt alla andra förstår och som alla andra ser som en jättestor nyhet. Och när det händer då är det som att man kommer ut från ett stängt rum och så ‘oj då, shit det här borde man ju ha koll på’. Och lite grann, om man ser det från makroperspektiv så är det det som har hänt på andra redaktioner när det gäller dom sociala medierna. Vi har kommit ut ur vår lilla bubbla där vi kan säga att ‘det här är bara en trend, det här är bara ungdomar, det här är bara Twittrare i Stockholms innerstad’. Och så kommer vi ut och inser att ‘shit det är liksom fyra miljoner svenskar på Facebook” (Pettersson 2011).

Pettersson är självkritisk och berättar vidare: “Och lite grann så blev det så i mikroversion här, att vi var överens om att nästa gång som det händer då ska vi inte missa bollen på det sättet” (Pettersson 2011).

Pettersson berättar att efter att han slutat som social medieredaktör konstaterade de att det inte går att ha en person som bär hela ansvaret för nätet utan det ska vara ett gemensamt ansvar att ha koll på debatten och upptäcka historier som Klamydiabrevet.

Detta exempel visar på att SVT inte valde att sätta det på agendan och göra ett inslag om fallet förrän det togs upp i SVT:s slutdebatt. Dock var webbredaktionen snabbare och skrev om det redan den 17/9 2010. Petterson har ovan angett de troliga orsakerna till att det dröjde så pass länge innan ett inslag gjordes. Trots att andra medier som TV4 och Sveriges Radio hade placerat blogginlägget och Annicas fall på agendan som en viktig samhällsfråga valde alltså SVT att inte göra ett eget inslag förrän den 21/9 2010. Klamydiabrevet valdes inte ut av SVT:s "gatekeepers" då de fattade misstankar när de fick tipset via en representant från Socialdemokraterna samt tyckte att storn tillhörde konkurrenter. Vilket resulterade i att deras första inslag om Annicas fall kommer fem dagar efter TV4:s inslag.

Victor Bernhardtz redaktör på Dagens Arena berättar att han först hörde talas om Klamydiabrevet när han satt vid en dator, men att han inte kan minnas i vilket forum det var. Den 16/9 2010, dagen efter att blogginlägget publicerats skriver Bernhardtz ett inlägg under rubriken "Ingen har sagt det bättre". Där kommenterar han blogginlägget med att "...det är valrörelsens i särklass viktigaste enskilda text" (Bernhardtz 2010). Bernhardtz berättar att de skrev om händelsen men menar att Dagens Arena har en annan utgångspunkt där de inte arbetar med att vara först med någonting. Dock hade blogginlägget potential.

"Det hade alla kriterier för att bli en jättenyhet i ett klimat där det inte fanns någonting att berätta" (Bernhardtz 2011).

"Vi skrev om det, en eller två kortare texter och kanske en ledare också skulle jag tro om jag inte minns fel" (Bernhardtz 2011).

Som jag tidigare nämnt är Dagens Arena dock inte ett traditionellt medium i den bemärkelsen som de övriga. Dock är det intressant att se hur Bernhardtz resonerar som redaktör då han valde att skriva om detta. Trots att han berättar att de inte arbetar med att vara först med något publicerar han sitt inlägg redan den 16/9 2010 alltså betydligt snabbare än exempelvis SVT. Detta innebär att blogginlägget anses vara tillräckligt viktigt för att väljas ut och passera hans "gate" som redaktör.

Detta kan tolkas som att blogginlägget är något som bör placeras på agendan. Efter det första inlägget publiceras några efterföljande med anknytning till Annicas fall på Dagens Arena (Dagens Arena).

Jenny Nordlander redaktör på DN.se berättar att hon känner till Klamydiabrevet men att hon inte kan minnas när hon först hörde talas om bloggen. Hon har inte varit så väldigt insatt i just detta fallet men hon resonerar kring att det är olika faktorer att ta hänsyn till.

“Det är också tillfälligheter, vem det var som snappade upp det. Sen när det väl har kommit in på ett ställe så hittar någon annan det. Skriver vi om det så kommer många att hitta det och då skriver fler om det och så går det runt. Vi tittar ju på Twitter för att hitta nyheter också, vi hittar ofta nyheter där” (Nordlander 2011).

En sökning i arkivet på DN.se visar att första gången *DN* skrev om blogginlägget var den 17/9 2010. Liksom föregående exempel är *DN* alltså relativt snabb att plocka upp nyheten och placera den på sin agenda. En annan intressant koppling är den som Nordlander pekar på, att här råder denna källcykel som jag har beskrivit tidigare i uppsatsen under rubriken “Tidigare forskning”. Där beskrivs att källcykeln är särskilt påtaglig i en politisk kontext, vilket detta fall är. Detta kan kopplas till resonemanget om “intermedia agenda setting”, att medierna påverkar varandras agenda. Dock har jag under min intervju ej fått bekräftat på vilket sätt *DN* kom i kontakt med just bloggen Klamydiabrevet. *DN* skriver om detta en dag efter att TV4 har haft fallet som sin huvudnyhet på nyhetssändningen kl. 22. Efter den första artikeln skrivs efterföljande artiklar om Annicas fall (DN.se).

Björn Fridén, ledarskribent på *Aftonbladet* arbetade under valrörelsen 2010 med sajten Alliansfritt Sverige. Han hörde talas om bloggen ett par dagar innan valet då den rörde sig runt på Twitter. Fridén menar att hans svar snarare ska ses som en inledning på en diskussion än något slutgiltigt.

“Alliansfritt var första blogg att skriva om det. Det hade tusslats och tasslats lite på Twitter innan dess. Efter ett dygn var det tiotusen som hade delat det på Facebook” (Fridén 2011).

“Mitt medium var på den tiden just bloggvärlden, så jag var i allra högsta grad insyltad i blogginläggets spridning. Men ja, det vände upp och ner på hela den politiska diskussionen, som

länge hade handlat om rut-avdrag eller små skandaler. Det var som en omstart i diskussionen, plötsligt var det ett ämne där de progressiva hade övertaget som blev föremål för diskussion” (Fridén 2011).

Här svarar Fridén för det medium som han då representerade. Det medium som han representerar idag är *Aftonbladet*. *Aftonbladet* skrev om Klamydiabrevet och Annicas fall första gången den 17/9 2010. (*Aftonbladet.se*). Det är intressant att Fridén berättar att han är en av dem som ligger bakom blogginläggets spridning. Just det som Nordlander pekar på, att inläggets spridning beror på vem som snappat upp det. *Aftonbladet* är bland de första medier att sätta blogginlägget på sin agenda och skriver efter det ett flertal reportage om fallet (*Aftonbladet.se*).

Mediestrategen och sociala medier-profilen Brit Stakston skriver följande under rubriken “Det blev ett Facebookval. Valrörelsen 2010”. “Symbiosen mellan de nya och traditionella medierna är ett faktum. Medielandskapets tre delar överlappar varandra och det finns ett levande flöde mellan de redaktionella, de nätbaserade kanalerna genom de sociala medierna och de köpta kanalerna dvs reklam” (Stakston 2010 B).

Vidare skriver Stakston att bloggofären har utvecklats till en fjärde statsmakt och att den påverkar. I bloggofären sker det en skuggning av de politiska beslut som fattas och under valåret 2010 har vi sett exempel på den kraft som bloggofären rymmer. (Stakston 2010 B).

Detta är intressanta aspekter att ta hänsyn till när man ska försöka besvara frågan om hur blogginlägget påverkade de traditionella mediernas agenda och på vilket sätt den uppmärksammades. Jag har ovan gett en bild av hur blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet påverkade olika mediers agenda. Alla de medier som representeras ovan har valt att rapportera om fallet och låtit det vara en del av deras agenda. En anledning till detta kan vara att detta fall var så starkt knutet till en politisk kontext. Detta går att koppla till dagordningsteorin. Liksom i McCombs och Shaws studie där mediernas rangordning av frågor också kom att påverka väljarnas uppfattning av vad som är viktiga frågor, kom just frågan om utförsäkringar att starkt prägla hur människor valde att rösta i valet 2010.

Stakston skriver: “Nu förstår vi styrkan i en enskild individs publicistiska plattform. Annica och hennes situation diskuteras även idag. På självaste valdagen. Enligt SVTs undersökning ‘Vad fick dig att rösta’ är utförsäkringarna en av de tre frågor som nämns. Vi behöver inte säga något mer. Här finns beviset för vad de sociala medierna kan åstadkomma” (Stakston 2010 B).

Detta tyder på att det som medierna satt på agendan är det som folk tenderar tycka är viktiga samhällsfrågor. Dock är detta inte hela sanningen då man för att få hela bilden klar för sig skulle behöva intervjua ett representativt urval av väljare. Men att frågorna om sjukförsäkringen och Annicas fall passerade “gatekeepers” i alla ovan nämnda medier är ett faktum även om det tog olika lång tid. Klamydiabrevet påverkade de traditionella mediernas agenda om än på olika sätt och i olika omfattning. Klart är dock att liksom Nygren m fl beskrivit så finns det en ömsesidig relation mellan traditionella medier och nätpublicering. Medierna måste räkna med att publiken som har tillgång till nätet förväntar sig att de stora medierna tar upp frågor som blir stora på nätet (Nygren m fl 2005 s 90). Vilket de gjorde i just detta fall.

5.2 Varför denna uppmärksamhet?

Varför uppmärksammades just denna blogg? Det finns flera svar på det. Billengren menar att det var en väldigt laddad fråga och att detta var frågan som oppositionen kunde vinna valet på.

“... jag tror att den blev väldigt stor för att det var många som hade politiska syften med att länka den. Inte så att alla dom var partipolitiskt bundna, men folk ville gärna passa på att visa det in i sista stunden, liksom påverka sina vänner hur man skulle rösta och det blev ju verkligen ett politiskt slagträ” (Billengren 2011).

Billengren berättar att bloggen upplevdes som ärlig och att blogg författarinnan skrev väldigt naket. Det var upprörande att läsa den. Tidpunkten var också central för blogginläggets genomslagskraft.

“Nej det hade säkert inte fått samma genomslagskraft en annan dag, det får man ju inte. Det är ju verkligen sprängstoff dom dagarna” (Billengren 2011).

Även Svenonius betonar att detta var en historia som väldigt många upprördes av. Även hon pekar på att det var en debatt som var väldigt infekterad och att detta var en het politisk fråga. Att det bara var några dagar kvar till valet var också en bidragande faktor.

“Det här var en av dom frågor som oppositionen verkligen drev. Så det var ju en fråga som var väldigt het i valrörelsens slutskede. Och sen så var det ju en familj som trots att dom hade det ganska jobbigt ändå orkade vara med i alla medier och prata och berätta om det” (Svenonius 2011).

Svenonius berättar att denna story hade en sådan tyngd att man måste berätta om den. Hon tror att den skulle kunna ha fått ett stort genomslag vid en annan tidpunkt också men att den kanske inte skulle ha spridits lika snabbt. Den politiska situationen spelade också in.

“... och att det var väldigt nära valet och dessutom var det ju ett väldigt spännande läge inför valet där det kändes som att man väntade på sakfrågan som skulle kunna tippa det åt ena eller andra hållet. Och det kändes som att här kommer det liksom, regeringen, Alliansen kan förlora valet på det här” (Svenonius 2011).

Pettersson menar att bloggen fick så mycket uppmärksamhet därför att den var otroligt välskriven. Han berättar att han har läst få blogginlägg som detta, som han hävdar har litterära kvalitéer. Även han beskriver bloggen som oerhört stark.

“Folk visste att det var diskussioner om att folk for illa i sjukförsäkringssystemet och vi hade många sådana exempel som vanliga journalister hade berättat om och som också delvis säkert folk har bloggat själva om, sina sjukförsäkringshistorier. Men det var någonting i och det kanske var en kombination. Det var extremt välskrivet. Det var dottern som skrev. Det var inte hon själv som skrev. Man fick ett utifrån perspektiv och ett medkännande utifrånperspektiv och det var bara någon vecka kvar till valet så att det var enormt liksom ‘edge’. Alla funderade på och letade nog också efter, finns det den där storyn som kommer att vända allt?” (Pettersson 2011).

Pettersson menar att tidpunkten var avgörande och att det spelade roll att det var så tätt inpå valet.

Bernhardtz pekar även han på att orsakerna till att bloggen fick så mycket uppmärksamhet var den personliga historien. Det var personer som man kunde identifiera sig med som fanns med namn, som var med i TV på bild och som man såg var drabbade.

“ ... det här är en människa med en svår sjukdom, en allvarlig sjukdom som drabbas direkt av det som många menar är ett politiskt problem nämligen sjukförsäkringsregler. Frågan finns i debatten från början. Många längtade efter ett exempel. Det är valspurt, många längtade efter tydliga, skruvade, hårt vinklade saker att dra på. Medierna satt fast i ett ganska a-politiskt bevakande av opinionssiffror och vem som är mest regeringsduglig, men det handlade inte så mycket om sakfrågor” (Bernhardtz 2011).

Bernhardtz menar att det ur uppmärksamhetssynpunkt var avgörande att detta blogginlägg kom så tätt inpå valet. Han pekar även på betydelsen av vem det är som börjar sprida detta vidare och hur många följare denna person har i sociala medier. Dock tror han att det kom försent för att ha någon effekt på valresultatet.

Nordlander menar att bloggen fick så mycket uppmärksamhet för att den var aktuell med debatten som pågick.

“ ... den berör, ett case berör alltid” (Nordlander 2011).

Nordlander beskriver liksom Bernhardtz att Klamydiabrevet illustrerade en debatt som redan fanns. Hon berättar att det alltid är bättre att hitta något som illustrerar ett skeende istället för att beskriva något med siffror, att det är lättare att ta till sig. Nordlander pekar på vikten av att folk ska förstå.

Fridén beskriver att blogginlägget var lyckat därför att det var välgjort, sant och genuint. Att det inte var någon PR-byrå eller känd person som låg bakom. Till skillnad från många andra utförsäkringsfall var detta en välartikulerad dotter som skrev om sin mamma. Även Fridén lägger stor vikt vid tidpunkten då bloggen publicerades.

“Tajming är allt. Det måste råda rätt omständigheter. Det måste finnas en klangbotten som är mogen att fånga upp en sådan här sak. Valrörelsens sista vecka var optimal ur ett strikt medialt perspektiv. Alla utspel var slut. Alla budgetpengar var slut. Det var väldigt många politiskt engagerade människor som gick på tomgång. Medierna å andra sidan var väldigt insyltade i att rapportera om politik och den breda allmänheten var mottaglig för det” (Fridén 2011).

Stakston resonerar på följande sätt kring Klamydiabrevets uppmärksamhet. Att bloggen spreds så snabbt menar hon berodde på tre faktorer: Aktualiteten, att det var valrörelsens sista dagar. Detta var den största sprängkraften som bar historien framåt. Att historien var äkta och att ingen kan låta bli att beröras av den. Utförandet. Att bloggen hade en god stilistisk förmåga och att även tidigare blogginlägg påvisat detta. Historien stannar kvar och berör. Stakston menar att detta vittnesmål hade möjlighet att bli en fråga som skulle dra till sig ett stort antal röster och hon betonar också tidpunkten som en viktig faktor (Stakston 2010 C).

“Visst är timingen lite väl perfekt i det skede valrörelsen befinner sig i och nyhetens spridning är hyfsat välregisserat, t ex. att TV4-nyheterna kör det under tiden som gårdagens debatt sker och bloggnätverket Netroots hos de rödgröna vet mycket väl vilken maktfaktor bloggarna är. Många av de riktigt tunga bloggarna länkar självklart till Emelies bloggpost” (Stakston 2010 C).

Sammanlagt så pekar alla intervjupersoner på att bloggen fick så mycket uppmärksamhet då det var en gripande historia som berörde många människor, att blogginlägget var välskrivet och den kanske mest avgörande faktorn var tidpunkten. Att den publicerades så tätt inpå valet och att detta var frågan som skulle kunna ställa allt på sin spets. Som jag tidigare har nämnt i mitt tidigare kapitel om bloggar och makt var detta blogginlägg ett sätt att uttrycka sin misstro gentemot den sjukförsäkringspolitik som Alliansen bedrev. Detta kan också tolkas utifrån det som Jenkins konstaterar, att journalistiken alltmer styrs av ekonomiska intressen och att en komplex värld reduceras till en stor berättelse (Jenkins 2006/2008 s 216 f). Kanske var de traditionella medierna tvungna att ta upp Annicas fall på sin agenda. Hur skulle de ha framstått annars? Som totalt okänsliga?

Även resonemanget som förs i Nygren m fl pekar på varför denna blogg fick så mycket uppmärksamhet då de menar att de nya nätoffentligheterna kan påverka vad som sätter dagordningen i den stora medieoffentligheten. Genom att driva frågor i exempelvis en blogg kan en

fråga föras in i den gemensamma offentliga sfären vilket Klamydiabrevet är ett konkret exempel på (Nygren m fl 2005 s 89). Uppmärksamheten kan också tolkas utifrån Shoemakers utveckling av "gatekeeping" teorin där hon pekar på att påtryckningsgrupper, offentliga relationer, olika källor och nyhetsledare påverkar beslutsfattandet, att det är flera efterföljande urvalsprocesser i nyhetsproduktion. Det är inte bara innehållsaspekter som är relevanta (McQuail 2005 s 309). Här fanns det ett blogginlägg som uppmärksammats på internet i olika sociala medier som Facebook, Twitter och på bloggar. Medierna var tvungna att på något sätt förhålla sig till detta.

Det går även att göra tydliga kopplingar till utvecklingen av "gatekeeping"-teorin: "gatewatching". Klamydiabrevet fick otroligt snabb spridning och detta stämmer överrens med Rettbergs resonemang att om en historia får mycket uppmärksamhet i bloggssfären där många människor agerar tillsammans, kan detta bli oerhört kraftfullt (Rettberg 2009 s 108).

"Bloggposten läses av hundratusentals de där sista dagarna för valdagen. Emelie Holmquists egen Facebookstatus där blogglänken delades drygt 38000 gånger. Det ger bloggposten en potentiell räckvidd på drygt 5 miljoner.² Med en vanlig interaktionsgrad på 0,5% landar det i drygt 25000 personer som i sin tur gjorde något. Interagerade, skrev bloggposter eller skickade vidare. Detta innefattar alltså inte alla andra, sådan som t ex. själva tog länken till ursprungsposten och delade den på Twitter eller Facebook. Eller de drygt 500 som skrev egna bloggposter om händelsen. Adderar vi sedan TV, radio och tidningar förstår vi vilket enormt genomslag det fick" (Stakston 2010 A).

Om man tittar på kopplingen mellan nyhetsvärdering och blogginlägget kan man föra följande resonemang.

- Publiken. Är detta viktigt för publiken? Är det av intresse? Kommer det ses som relevant?
Ja, blogginlägget var av intresse för publiken. Det märktes inte minst på hur snabbt det spred sig.
- Tillgänglighet. - I vilken utsträckning är händelsen känd för nyhetsorganisationen, hur synligt och uppenbart är det? Hur tillgängligt är det? Är det lätt att rapportera om? Vilka resurser krävs?
Debatten kring de nya sjukförsäkringsreglerna var känd sedan tidigare. Blogginlägget var tillgängligt och lätt att rapportera om. Det krävdes inga speciella resurser, bara att någon på

---

² Genomsnittligt antal FB-vänner är globalt sett 130 stycken. $130 \times 38503 = 5\,005\,390$ (Stakston 2010 A).

nyhetsredaktionen gick in och läste blogginlägget. När TV4 hade gjort sitt reportage så fanns nyheten tillgänglig även utanför nätet.

- **Lämplighet.** Passar nyheten i produktionsrutinerna? Är det meningsfullt i förhållande till det vi redan vet om ämnet?

Historien om Annicas fall var en historia som berörde många. Trots att det tidigare fanns exempel på människor som hade beskrivit sina sjukdomshistorier så var detta ett nytt perspektiv. Enligt intervjupersonerna var detta meningsfullt i förhållande till det vi redan visste om ämnet. Detta var ett anhörigperspektiv.

- **Betydelse.** Den vanligaste orsaken till att en nyhet ges utrymme är nyhetens betydelse, att det är något som publiken bör känna till. Detta är ofta kopplat till politiska nyheter.

Denna nyhet var i allra högsta grad kopplad till politiska nyheter och en politisk kontext då detta var i valrörelsens slutskede. Som intervjupersonerna nämnt tidigare var detta en fråga som kunde avgöra valet. Det här var något som allmänheten/publiken borde känna till.

- **Storlek.** Desto större nyhet, desto mer framträdande kommer den att presenteras. En stor nyhet kopplas ofta samman med andra nyhetskriterier.

Blogginlägget blev stort. Stakston hävdar att bloggposten hade en räckvidd på drygt 5 miljoner. Annicas fall kommenterades i SVT:s slutdebatt och det nådde även utanför Sveriges gränser.

- **Närhet.** Kulturell eller geografisk närhet. Denna typ av nyhet kräver ett gemensamt språk och gemensamma kulturella förutsättningar.

Det fanns en kulturell närhet. Här var ett exempel på en kvinna som hade utförsäkrats trots en svår sjukdom. Om inte hon skulle vara berättigad till ersättning, vem skulle då vara det?

- **Negativitet.** Dåliga nyheter är bra nyheter. Nyheter som beskriver en avvikelse på något sätt. Desto större och mer spektakulärt desto mer nyhetsvärde.

Detta var en dålig nyhet och i synnerhet för Alliansen. De rödgröna använde sig av blogginlägget som en del i sin kampanj och det blev negativ publicitet för Alliansen bara några dagar före valet.

- **Personlighet.** Nyheter handlar om människor och individer. Detta nyhetsvärde betonar vikten av att se den personliga vinkeln och göra nyheter personliga och begripliga.

Blogginlägget på Klamydiabrevet var personligt och det handlade om en svårt sjuk människa. Det var välskrivet och intervjupersonerna pekar på att det var ett starkt inlägg som berörde. Här fanns ett fall som var äkta och en person bakom siffrorna.

Sammantaget överensstämde blogginlägget med många kriterier som vanligtvis används vid nyhetsvärdering i traditionella medier. Detta kan ha bidragit till att det blev så uppmärksammat.

Något som jag tidigare nämnt och som jag måste förhålla mig till är att alla politiska värderingar ej finns representerade i det empiriska material som jag har analyserat. Mitt material är inte av politisk jämvikt. Den avgörande anledningen till det är att jag inte fått tag på representanter från medier med tillräckligt bred politisk spridning. Som jag tidigare nämnt under rubriken problem har jag inte erhållit svar från alla jag kontaktat. Det kan vara intressant att resonera lite kring varför de inte svarat. Kanske har de medier som representerar de mer liberala värderingarna inte velat kommentera fallet då det på många sätt kopplades samman med de rödgrönas kampanj i valrörelsens slutskede. Eller att de inte ansett att min intervjuförfrågan kring nya medier och dagordning var något som berörde dem. Tidsbrist är också en möjlig faktor till att de valt att inte svara på min förfrågan. Oavsett anledning är det dock en intressant reflektion att inte fler medier med mer liberala förankringar har valt att svara på min intervjuförfrågan.

Blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet kom i valrörelsen att tas upp och användas av de rödgröna som ett argument i sin valkampanj. Blogginlägget länkades vidare av politiskt verksamma bloggare, SVT tipsades om bloggen av en Socialdemokratisk representant och Lars Ohly tog upp det enskilda fallet i slutdebatten och låter Reinfeldt kommentera det. Att se blogginlägget som en personlig historia om ett människoöde kanske blev allt svårare ju mer valdagen närmade sig. Blogginlägget blev alltmer kopplat till en politisk kampanj.

5.3 Klamydiabrevet, dagordning och giltighet

Hur kan då denna uppmärksamhet tolkas utifrån dagordningsteorin och går det att säga något om hur giltig denna teori är idag? Inledningsvis skrev jag att blogginlägget "Sveket" på bloggen Klamydiabrevet nådde utanför Sveriges gränser och den kommenterades av bloggare på *Washington Post* samt på Americablog där rubriken löd "How a young woman's blog post is

changing the Swedish elections”. Att blogginlägget resulterade i en tecknad film på YouTube som föreställer ett samtal mellan stadsminister Fredrik Reinfeldt och blogg författarinnan Emelie Holmquist (Bergfeldt 2010). Samt att det gick så långt att i SVT:s slutdebatt inför valet fick stadsministern kommentera det enskilda fallet i direktsändning (Stenquist 2010). Stakston å sin sida hävdar att detta blogginlägg innebar att Alliansen förlorade sin majoritet i valet 2010 (Stakston 2010 A). Stakston för ett intressant resonemang kring detta. “De sociala mediernas påverkan på ett val handlar inte om att utesluta alla andra kommunikationsformer. Det handlar om att alla medieslagen lever i en symbios. Det är inte antingen eller utan både och” (Stakston 2010 A).

Är det inte det som detta i grund och botten handlar om? Att det idag kanske inte går att dra tydliga gränser mellan olika medier? Det kanske inte längre går att urskilja vem det är som sätter agendan. Stakston skriver att alla medieslagen lever i symbios och det kanske inte längre är de traditionella medierna som sätter dagordningen?

Att blogginlägget fick så mycket uppmärksamhet har stark koppling till den politiska kontext som den befann sig i. Alla de personer jag har intervjuat pekar på tidpunkten som en central faktor. Detta kan knytas an till den politiska kontext som rådde då McCombs och Shaw grundade teorin kring “agenda setting”. Deras studie visade att det fanns en näst intill perfekt överensstämmelse mellan nyhetsmediernas rangordning av dessa frågor och hur de osäkra väljarna rangordnade dem samt att prioriteringen av dessa frågor nästan var identisk med hur mycket utrymme frågan fått i medierna under de senaste veckorna (McCombs 2006 27f). Stakston hänvisar till SVT:s undersökning och menar att frågan kring utförsäkringarna är med bland de tre som fick väljarna att gå och rösta. Blogginläggets uppmärksamhet är alltså starkt knuten till den politiska kontexten.

Jag har tidigare nämnt att de nya och de traditionella medierna influerar varandras agenda. Där skapas det som kallas “intermedia agenda setting”, en källcykel där nyhetsinnehåll kan skickas fram och tillbaka mellan de olika medierna. Bloggar förlitar sig på de traditionella mediernas innehåll men bloggarna är även med och skapar innehållet, och på så sätt agendan, i dessa medier (Messner & Watson 2008 s 447 ff). I detta fall var blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet med och satte agendan i de traditionella medierna. Källcykeln tas även upp i mitt intervjumaterial av Nordlander där hon berättar hur *DN* ofta hittar nyheter på Twitter.

Vad kan man då säga om dagordningsteorins giltighet idag? Det som medierna rapporterar om sätter dagordningen och det är de frågor som allmänheten tenderar tycka är viktiga samhällsfrågor. Det har jag visat på ovan då frågan om utförsäkringarna var en av de tre viktigaste enligt Stakston. Dock kan man fundera över om det i detta fall var medierna eller snarare blogginlägget som satte agendan? Med bakgrund i denna studie har jag funnit tecken på att man kanske bör tala om "intermedia agenda setting" då det idag kan vara svårt att urskilja vem det är som sätter agendan. De traditionella medierna kanske hävdar att de sätter dagordningen men då de i allt högre grad influeras av och hittar nyheter i de nya medierna blir det en hårfin gräns. Dagordningsteorin innebär att det som medierna skriver om tenderar allmänheten tycka är viktiga samhällsfrågor. Dock kan man se tecken på att allmänheten också är med och påverkar vilka frågor som medierna bör uppmärksamma exempelvis som i fallet med Klamydiabrevet.

Jag kan hålla med om den kritik som har riktats mot "agenda setting"-teorin då det kan vara problematiskt att påstå att alla människor tolkar mediebudskap på samma sätt. Jag tror att det är svårt att uttala sig om hur människor uppfattar mediebudskap och onyanserat att hävda att alla tolkar information på samma sätt. Jag kan förstå McCombs resonemang där han menar att ny kommunikationsteknik och internet med sina många olika nyhets- och informationskällor kan innebära ett slut på den typ av dagordningsmakt som samhället har upplevt under senare årtionden (McCombs 2006 s 185). Kanske inte ett slut på dagordningsmakten i sig, men en annan typ av dagordningsmakt.

Det är omöjligt att uttala sig om vilken roll användargenererat material kommer att spela i framtiden. Dock kan man urskilja att det idag finns många kanaler där medborgare kan uttrycka sig själva och vara med och skapa mening. Jag håller med van Dijck om att mediemottagarna förr hade små möjligheter att påverka men att den nya digitala miljön lämnar större utrymme för konsumentaktivitet (van Dijck 2009 s 42). Vilken grad av konsumentaktivitet kan dock vara svårt att uttala sig om.

Jag kan hålla med Rettberg i hennes resonemang kring de tre olika "gater" som alla dessa bidrar till att hålla den traditionella journalistiken som en sluten process (Rettberg 2009 s 103). Dock tror jag att dessa "gater" idag utmanas av nya medier. Låt oss titta lite närmare på detta. Rettberg menar att första stadiet är när nyheterna samlas in och dessa samlas endast in av journalister. Ja, nyheterna samlas in av journalister men som jag tidigare pekat på så hittar ofta journalister idag nyheter på de

sociala medierna. Där har användarna publicerat ett inlägg på en blogg, på Facebook eller Twitter och på så sätt kan detta ses som att användarna i större utsträckning är med och skapar nyheter. Andra stadiet Rettberg beskriver är sedan när nyheten publiceras och den stängda processen när redaktörerna väljer ut vad som ska publiceras (Rettberg 2009 s 103). Visst har redaktörerna en stor påverkan på medieinnehållet men om exempelvis en blogg får mycket uppmärksamhet som i fallet Klamydiabrevet så kan inte de traditionella medierna ignorera det. De måste på något sätt förhålla sig till det. Det tredje stadiet som Rettberg beskriver är när publiken eller läsarna kommenterar dessa nyheter och att det även här förekommer ett redaktionellt urval vilka läsarkommentarer som ska publiceras (Rettberg 2009 s 103). Så är det fortfarande i de traditionella medierna men användare av nya medier kan kommentera i bloggars kommentarfält, länka vidare och uttrycka sina åsikter på flera sätt idag tack vare internet och den digitala utvecklingen.

Den utveckling som har skett i alla tre stegen ovan kan ses som ytterligare ett tecken på att tala om "intermedia agenda setting". Det finns idag flera tecken som talar för en utveckling där medierna i större utsträckning använder sig av användargenererat innehåll för att hitta nyheter. Dock är det viktigt att påpeka det som många intervjupersoner har betonat: Anledningen till att blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet fick så stort genomslag var att debatten redan fanns från början, det fanns redan en problematik och diskussion kring dessa frågor och det går inte att bortse från detta då man analyserar detta ur ett dagordningsperspektiv. Jag tror att om ett fall som detta ska uppmärksammas på det sätt som det gjorde så krävs det en vidare kontext och någon slags förankring i samhällsdebatten sedan tidigare.

Mitt fokus i denna uppsats har varit nya medier och dagordning och blogginlägget "Sveket" på bloggen Klamydiabrevet blev ett intressant fall att studera. Jag har i denna analys och resultatredovisning redogjort för det som jag utgett mig för att göra och besvarat de frågeställningar som jag presenterade inledningsvis.

6. Slutsats och sammanfattning

I denna uppsats har jag studerat blogginlägget "Sveket" på bloggen Klamydiabrevet och intervjuat representanter för olika medier för att utläsa hur blogginlägget om Emelies mamma påverkade de traditionella mediernas agenda, på vilket sätt den uppmärksammades, varför, samt hur denna uppmärksamhet kan tolkas utifrån dagordningsteorin och om det går att utläsa hur giltig denna teori är idag.

De slutsatser jag har kommit fram till är att alla de medier som representeras i uppsatsen har valt att rapportera om fallet och låtit det vara en del av deras agenda. En anledning till detta kan vara att detta fall var så starkt knutet till en politisk kontext. Blogginlägget valdes ut av "gatekeepers" vid alla ovan nämnda medier trots att det ibland tog olika lång tid. TV4 och *Aftonbladet* var bland de första traditionella medier att uppmärksamma blogginlägget, medan SVT:s inslag dröjde flera dagar. Jag har funnit tecken på en ömsesidig relation mellan traditionella medier och nätpublicering då blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet blev en stor fråga på nätet och de traditionella medierna var tvungna att förhålla sig till detta. Vilket de också gjorde.

Jag har även kommit fram till att anledningen till att detta blogginlägg fick så mycket uppmärksamhet var att det var en gripande historia som berörde många människor samt att blogginlägget var välskrivet. Den kanske mest avgörande faktorn var tidpunkten. Att den publicerades så tätt inpå valet samt att detta var frågan som skulle kunna ställa allt på sin spets. Liksom jag har nämnt i mitt tidigare kapitel om bloggar och makt var detta blogginlägg ett sätt att uttrycka sin misstro gentemot den sjukförsäkringspolitik som Alliansen bedrev. Fallet med blogginlägget på bloggen Klamydiabrevet har även visat sig vara ett exempel på hur de nya nätoffentligheterna kan påverka vad som sätter dagordningen i den stora medieoffentligheten. Genom att driva frågor i exempelvis en blogg kan en fråga föras in i den gemensamma offentliga sfären. Jag har även kommit fram till att blogginlägget fick otroligt snabb och bred spridning och detta kan knytas till resonemanget att om en historia får mycket uppmärksamhet i bloggosfären där många människor agerar tillsammans, kan detta bli oerhört kraftfullt.

Jag fann att blogginlägget överensstämde med många kriterier som vanligtvis används vid nyhetsvärdering i traditionella medier. Detta kan ha bidragit till att det blev så uppmärksammat.

Slutligen kan jag konstatera att det idag kan vara svårt att dra tydliga gränser mellan olika medier. Jag har sett tecken på att de nya och de traditionella medierna influerar varandras agenda. I detta fall var blogginlägget med och satte agendan i de traditionella medierna. Detta kan ses som ett tecken på att snarare tala om “intermedia agenda setting” än “agenda setting”. Blogginlägget var med och skapade innehållet, och på så sätt dagordningen, i de medier som representeras i uppsatsen. Anledningen till att blogginlägget fick så stort genomslag var att debatten redan fanns från början, det fanns en problematik och diskussion kring dessa frågor och det måste man ta hänsyn till då man analyserar detta fall ur ett dagordningsperspektiv. Det var även knutet till en politisk kontext.

I mina intervjuer har jag även fått bekräftat att de traditionella medierna också tittar på de nya medierna för att hitta nyheter. Nordlander beskriver att *DN* tittar på Twitter för att hitta nyheter och att de ofta hittar nyheter där. Detta är ytterligare ett tecken på “intermedia agenda setting”, att medierna influerar varandras agenda.

Avslutningsvis så har jag med bakgrund i denna studie sett tendenser på det kan vara svårt att urskilja vem det är som sätter agendan och att blogginlägget “Sveket” på bloggen Klamydiabrevet var med och satte dagordningen i mediernas rapportering under valrörelsens slutskede 2010.

7. Uppslag till fortsatt forskning

Då detta är en kandidatuppsats och jag har haft begränsat med tid har jag varit tvungen att göra en avgränsning i både material och problemområde. Uppmärksamheten kring Klamydiabrevet och det utrymme blogginlägget fick i de traditionella medierna visar på att medielandskapet ständigt förändras. Det är inte längre enbart de traditionella medierna som sätter agendan utan de påverkas och influeras av vad som sker på nätet. Det finns därför en relevans i att bedriva ytterligare forskning kring nya medier och dagordning.

Då dagordningsteorin är en av de mest undersökta inom vore det intressant att göra en större och mer ingående studie av nya medier och dagordning. Kanske studera flera fall och sedan kunna se vilka ämnen som hamnar högt upp på agendan. Trots allt är det ändå det som “agenda setting”-teorin har kritiserats för, att det ofta är ett ämnes uppgång och fall som studeras. För att kunna vidga

perspektivet och utveckla teorin behöver man kanske göra en mer omfattande studie samt studera olika typer av nya medier. Är det någon skillnad på hur Twitter, Facebook och bloggar påverkar dagordningen?

Det vore även intressant att studera om det är så att människor i allt större utsträckning har personliga dagordningar. Är det så att det medielandskap som existerar idag öppnar upp för människor att själva välja ut och sätta sin egen dagordning? Hur går denna process till och vilken roll spelar de nya och traditionella medierna i en individualiserad dagordning?

Ett annat område att forska vidare kring är nya medier och "gatekeeping". Att göra mer ingående studier kring hur de nya medierna påverkar "gatekeeping"-processen. Om det nu är så att fler och fler traditionella medier tittar mot de nya medierna för att hitta historier, ser "gatekeeping"-processen annorlunda ut? Detta då nya medier allt mer används som en potentiell källa till hitta storys och uppslag till nyheter.

Troligtvis kommer det att genomföras många fler studier kring dessa ämnen. Min ambition med denna uppsats har varit att ge ytterligare ett bidrag till forskningsfältet kring nya medier och dagordning.

8. Källförteckning

Tryckta källor:

Althaus, Scott & Tewksbury David (2002). "Agenda Setting and the 'New' News: Patterns of Issue Importance Among Readers of the Paper and Online Versions of the New York Times." *Communication Research*. Vol. 29(180), s.180-206.

Brinkmann Svend & Kvale Steinar (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur AB Upplaga 2:2.

Castells, Manuel (2007). Communication, power and counter-power in the network society. *International Journal of Communication*. Vol. 1, s.238-266.

Elliott Philip & Golding Peter (1979/2009). "News values and news production", i Bassett Caroline, Marris Paul & Thornham Sue (eds.) (2009). *Media Studies. A Reader. Third Edition*. Edinburgh: Edinburgh University Press (s. 635-647).

Jenkins, Henry (2006/2008). *Konvergenskulturen. Där gamla och nya medier kolliderar*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.

Jenkins, Henry (2006) *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. Cambridge, MA: MIT Press citerad i van Dijck 2009 s 42

Jenkins, Henry et. al. (2009). "Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21th Century. John D. and Catherine T. MacArthur Foundation Reports on Digital Media and Learning." *MIT Press*.

Kosicki M, Gerald (1993). "Problems and Opportunities in Agenda-Setting Research". *Journal of Communication*. Vol. 43(2), s.100-127.

Kulikova, Svetlana & David Perlmutter (2007). "Blogging down the dictator? The Kyrgyz Revolution and Samizdat Websites". *International Communication Gazette*. Vol. 69(1), s.29- 50.

McCombs, Maxwell (2006). *Makten över dagordningen. Om medierna, politiken och opinionsbildningen*. Borgå: SNS Förlag.

McQuail, Denis (2005). *McQuails Mass Communication Theory Fifth Edition*. Oxford: SAGE.

Meraz, Sharon (2011). "The fight for 'how to think': Traditional media, social networks and issue interpretation." *Journalism*. 12(1) s.107-127.

Messner, Marcus & Watson Distaso Marcia (2008) "The source cycle" *Journalism Studies*. Vol 9(3), s. 447-463.

Nygren, Gunnar, Stattin, Erik, Våge, Lars (2005). *Bloggtider*. Borgå: Sellin & Partner Bok och idé AB.

Rettberg, Walker Jill (2009). *Blogging*, Digital Media and Society Series. Cambridge: Polity Press.

van Dijck, Jose (2009). "Users like you? Theorizing agency in user-generated content." *Media, culture, society*. Vol. 31(1) s.41-58.

Østbye, Helge, Knapskog, Karl, Helland, Knut, Larsen, Leif Ove (2008). *Metodbok för medievetenskap*. Ljubljana : Liber AB Upplaga 1:2.

Elektroniska källor:

Aftonbladet.se <http://sok.aftonbladet.se/?q=annica+holmquist&&start=20> 16/5 2011

Bergfeldt, Carina, (2010). "Fallet Annica - en världsnyhet" Aftonbladet <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7808181.ab> 20/4 2011

Bernhardt, Victor, (2010). "Ingen har sagt det bättre" Dagens Arena <http://dagensarena.se/valfard/ingen-har-sagt-det-battre/> 16/5 2011

Dagens Arena <http://dagensarena.se/?s=annica+holmquist> 23/5 2011

DN.se <http://www.dn.se/Pages/SolrSearch.aspx?id=328&s=annica%2Bholmquist> 23/5 2011

Grassman, Eveline, (2010). "Hennes blogg kan påverka valet" Svt.se http://svt.se/2.128339/1.2151917/hennes_blogg_kan_paverka_valet 16/5 2011

Holmquist, Emelie (2010). <http://klamydiabrevet.blogspot.com/2010/09/sveket.html> 20/4 2011

Industriarbetsgivarna (2011). <http://www.industriarbetsgivarna.se/web/Sjukfranvaro.aspx> 11/5 2011

O' Reilly, Tom (2004). http://sv.wikipedia.org/wiki/Web_2.0 27/4 2011 och <http://sv.wikipedia.org/wiki/AJAX> 27/4 2011

Rapport (2010). http://svtplay.se/v/2157218/rapport/ingen_losning_for_svart_sjuka_annica 16/5 2010

Roberts, Chris (2005). <http://www.chrisrob.com/about/gatekeeping.pdf> 19/5 2011

Stakston Brit (2010 A). "Alliansen förlorade sin majoritet i de sociala medierna"
<http://www.jmw.se/2010/11/07/alliansen-forlorade-sin-majoritet-i-de-sociala-medierna/> 12/5 2011

Stakston Brit (2010 B). "Det blev ett Facebookval. Valrörelsen 2010"
<http://www.jmw.se/2010/09/19/det-blev-ett-facebookval-valrorelsen-2010/> 16/5 2011

Stakston Brit (2010 C). "BEFRIAD ZON: 'Sveket' som blev viralt kan påverka"
<http://www.jmw.se/2010/09/17/befriad-zon-sveket-som-blev-viralt-kan-paverka/> 19/5 2011

Stenquist, Victor (2010). "Vi hoppas alla att man ska lösa hennes situation" Aftonbladet <http://www.aftonbladet.se/nyheter/valet2010/article7805877.ab> 20/4 2011

Sveriges Radio <http://sverigesradio.se/sida/SokResultat.aspx?q=annica+holmquist&SearchProgram=Sök&programid=83> 8/6 2011

SVT <http://svtplay.se/sok?cs,s,1,utf%F6rs%E4krad,sample/ps,s,1,utf%F6rs%E4krad,full/ts,s,1,utf%F6rs%E4krad,title> 8/6 2011

TV4 <http://www.tv4play.se/search?text=annica+holmquist> 8/6 2011

Wikipedia http://en.wikipedia.org/wiki/Walter_Lippmann 10/5 2011

Intervjuer:

Intervju med Tove Svenonius Radiohuset den 4/5 2011

Intervju med Mikael Pettersson TV-huset den 5/5 2011

Intervju med Victor Bernhardtz Arengruppen Drottningg. 83 den 9/5 2011

Intervju med Jenny Nordlander DN huset den 11/5 2011

Telefonintervju med Astrid Billengren den 11/5 2011

Mailintervju med Björn Fridén den 11/5 2011

Mailintervju med Brit Stakston den 9/5 2011

Bilaga 1

Klamydiabrevet blogginlägg 15/9 2010 "Sveket"

Sveket

Jag har gråtit. Ja, jag har bölat som ett barn. Jag har traskat varv efter varv runt lägenheten som en rastlös hund. För det finns ingenting annat att göra. Det svek som Alliansen visat de allra svagaste lämnar mig alldeles uppgiven och oförstående.

Idag sa man till min mamma att hon har fyra månader på sig att sälja sin lägenhet. Nu ska jag berätta om de senaste fem åren av hennes liv.

Jag vet att det finns de som tycker att det är jobbigt när det blir personligt, att det privata är obehagligt. Men för att jag skall få rätsida på det här krävs att jag lyfter ner det på en individnivå. Ni som inte klarar det, ja ni slipper. Ni kan fortsätta att se på samhället som en aggregerad massa, men ni missar mycket av verkligheten.

För ungefär fem år sedan blev min mamma sjuk. Hon blev väldigt sjuk, men det var ingen som fattade det. Jag fattade inte. Jag tänkte bara att det var konstigt att min mamma plötsligt såg så sliten ut, och jag tyckte att det var tråkigt att hon alltid var så trött. Hon var femtio år, jobbade massor och hade precis börjat komma på benen efter ett uppbrott som tagit henne år att våga genomföra. Hon hade lyckats skaffa sig en fin lägenhet och livet började faktiskt arta sig. Jag ville ju inte säga det, men jag tänkte att oj, väldans vad du börjat se gammal och grå ut, mamma. De senaste tio åren måste ha tagit hårt på dig. Men det sa jag förstås inte. Ingen vill såra sin mamma.

Men jag hade inte sett fel. Min mammas utseende hade sakta men säkert förändrats. Det är bara det att det inte är så lätt att sätta fingret på vad det är när man träffar någon ganska ofta. Den gradvisa förändringen märks liksom inte. Min mamma blev sjukare och sjukare, hon gick till läkare flera gånger, men ingenting hände. Hon fortsatte att släpa sig till jobbet, till det jobb och de patienter som varit det viktigaste i hennes liv i trettio år, oavsett hur dåligt hon mådde. Jag minns att det hände att jag ringde min mamma vid sjutiden på kvällen. Då fick jag ofta veta att hon nyss hade kommit hem och att hon hade ätit lite och nu skulle lägga sig. Jävla tråkig morsa, tänkte jag. Men hon orkade ju inget annat. Under mer än ett helt år sökte min mamma vård, på flera olika mottagningar. Någon

gång på senhösten 2005 var hon hos en läkare som i journalen antecknade "Akromegali?".

Akromegali är en ovanlig sjukdom, men som enkelt testas med ett vanligt blodprov. Denna läkare tog dock inga blodprover på min mor, vilket skulle visa sig ha katastrofala följder för hennes resterande liv.

Min mamma blev sjukare och sjukare, och började se verkligt konstig ut. Men det var först i november 2006 som en läkare verkligen reagerade på detta. Antagligen räddade hon min mammas liv. Efter det här gick allt fort. Min mor blev genast sjukskriven, mängder med tester och magnetröntgen togs. Och det visade ju sig att min mamma hade detta "Akromegali?" som en läkare ett år tidigare underlåtit att testa henne för.

Nu är nog en förklaring på sin plats. Akromegali är en väldigt sällsynt sjukdom, men symptomen är synliga. Sjukdomen innebär att en tumör på hypofysen får denna hormonproducerande körtel att löpa amok. När hypofysen började producera på tok för mycket tillväxthormon fick min mor bland annat högt blodtryck, hjärtklappning, sömnapné - eftersom tungan växte (min mamma sover nu med en andningsapparat), nedsatt syn (något, ingen vet riktigt vad, sitter och trycker på bakom ena ögat, så att min mamma inte ser riktigt ordentligt, det är t.ex. väldigt svårt för henne att läsa böcker numera), förstörade inre organ. Det kanske inte framgår hur allvarligt det här är? Men sjukdomen är densamma som gigantism (alltså det som enormt storväxta människor lider av) och det tar hårt på kroppen. Det är välkänt att sjukdomen leder till ökad dödlighet. Sjukdomen har också resulterat i förändrade (läs: förfulade) ansiktsdrag i form av större näsa, öron, käke etc. Detta är irreversibelt. Den mentala inverkan detta har haft på henne går inte att underskatta. Hur skulle du känna om du vaknade en dag och upptäckte att du blivit ful? Den förstörade käken har också inneburit att hela tandraden har pajat ihop och behövt ersättas till stor del av emaljätänder. Det blir självfallet aldrig samma sak som att ha sina egna tänder. Och ni skulle bara veta hur många tiotusentals kronor dessa turer till tandspecialister har kostat. Hon har ofta svårt att andas, det är väldigt läskigt. Men det kanske värsta (ja, det kan bli värre!) är att hon fått lederna förstörda. Det är som reumatism deluxe, det värsta du har sett. Detta innebär för henne att hon inte kan arbeta mer. Hennes fingrar liknar mer korvar än något man kan arbeta finmotoriskt med (vilket är helt nödvändigt om man arbetar inom tandvården, som hon gjort i över trettio år). Det påverkar också hennes liv i övrigt. Hon kan exempelvis inte gå på bio eftersom hon inte kan sitta ner så långa stunder eftersom hon har ont i höftlederna. Ibland kan hon inte ligga heller. Då och då när jag besöker henne haltar hon som en krigsveteran, eftersom knäet är helt uppsvullet. Det finns nämligen en gräns för hur ofta det är

lämpligt att spruta lederna fulla med kortison. Min mor är helt hänvisad till morfin, som hon tar flera gånger varje dag. Varje dag! Och behöver jag säga att något sånt här också leder till psykisk ohälsa?

Min mors livskvalitet har sänkts på så många plan. Hon kan inte gå ordentligt. Hon kan inte ta de vanliga höstturerna ut i skogen och plocka kantareller. Det är slut med allt sånt. Hon kan inte läsa böcker ordentligt. Och som min mamma älskade att läsa böcker. Jag vet ingen som malde böcker som hon. Hon kräks i tid och otid. För ett tag sedan fick hon plötslig yrsel och kunde inte ta sig ur sängen. Men hon måste ju kissa. Så hur gjorde hon då? Jo, hon ålade sig hela vägen till badrummet. Hur skulle du känna om det här var ditt liv? Jag får grav ångest bara vid tanken på det.

Hur som helst. Precis efter jul 2006 lades min mamma in på en endokrinologisk avdelning på Karolinska sjukhuset där de skulle försöka operera bort tumören. Detta är ett kirurgiskt ingrepp som innebär att man går in i hjärnan via näsan. Som vem som helst förstår var min mamma rädd, även om hon inte ville erkänna det. Operationen gick i alla fall bra, de fick bort tumören. Ett par dagar senare var det dock väldigt nära att min mamma dog när hon fick en blödning från näsan. Men det är egentligen bara en parentes.

Men det är inte slut där. Det har bara börjat, fast det vet vi inte än. Kanske är det tur att vi inte vet. Hur som helst har det bara börjat.

Efter några veckor på sjukhus fick min mamma komma hem. Sakta men säkert började hon hämta sig och hon hoppades att hon skulle vara tillbaka på jobbet inom ett halvår. Tiden går, men de yttre symptomen ger sig inte. Det dröjer ungefär sex månader innan det så smått börjar gå upp för min mamma att hon inte kommer att kunna utföra sitt arbete längre. Här är det viktigt att notera att arbetet varit hennes allt, genom alla hennes livskriser. Hon vill ju jobba, men det går inte. Effekterna av hennes sjukdom är, på grund av den där läkarens underlåtenhet att ta ett ynka litet blodprov i tid, kroniska.

Efter en utredning som aldrig tycktes ta slut kom man i varje fall fram till att min mors kroniska tillstånd var en följd av felbehandling i vården, och framförallt läkaren som inte tog det där blodprovet. Min mor fick därför rätt till ersättning från Patientskadeförsäkringen. Detta innebär att hon får en ersättning varje månad för att täcka upp för de ekonomiska förluster detta har inneburit

för henne. Dessutom har min mamma varit klok nog att teckna en egen liv-/pensionsförsäkring från vilken det också utbetalas en summa varje månad. Dessa pengar, tillsammans med den sjukersättning min mor fått från Försäkringskassan har låtit henne leva ett dragligt liv, rent ekonomiskt.

Men så var det det här med Alliansens goda idé om arbetslinjen, ja. Utförsäkringarna. Arbete skapar frihet osv. Det var ett himla ståhej om detta kring årsskiftet 2009/2010 när de första sjukskrivna skulle börja utförsäkras. Men nu är det rätt tyst.

Om du träffar min mor kommer du att fråga dig vem sjukersättningen är till för om inte för henne. Men du kommer att ha fel. För hon har blivit utförsäkrad. Men vi kan ju backa bandet en aning. Entré Försäkringskassan!

Jag kan inte alla detaljer kring detta men när man har varit sjukskriven en viss tid går sjukpenningen (så tror jag den heter) över i vad som kallas sjukersättning. Sjukersättningen är tidsbegränsad och skall omprövas med visst intervall. Efter att totalt ha negligerat min mor vad gäller alla former av rehabilitering i över två år (inte en krona har lagts på att rehabilitera henne, kanske för att de själva insåg att det var lönlöst...) beslutade sig Försäkringskassan våren 2009 för att hon skulle genomgå en så kallad försäkringsmedicinsk undersökning. Detta var en tung historia för min mor. Under en hel vecka utsattes hon för det ena testet efter det andra av psykolog, arbetsterapeut, sjukgymnast, läkare osv. Deras samlade bedömning var slutligen att min mor hade varaktigt nedsatt arbetsförmåga och att det inte fanns något arbete på den reguljära arbetsmarknaden som hon skulle kunna genomföra. De menade att kanske skulle man efter en period kunna pröva om hon kunde göra något på deltid i en skyddad verksamhet.

Så var det med detta. Det hände inte mycket mer där. Min mamma fick fortsatt sjukersättning till och med juli 2010. Under våren 2010 börjar min mor få indikationer på att hon kanske kommer att utförsäkras. Detta leder till en försämring i hennes tillstånd. Hon blir mer deprimerad än tidigare. Ingen människa klarar fullkomlig ovisshet. Hon har en handläggare på Försäkringskassan som säger att hon nog kommer att kunna få halv sjukersättning i alla fall. Under sommaren blir det svårt att få kontakt och några vettiga svar i och med att handläggaren går på semester. Men min mor får i vilket fall som helst veta att hon förmodligen kommer att utförsäkras helt. Kanske skall här inflikas vilket arbete hela denna pappersexercis som ligger bakom allt detta innebär. Det vore mycket för en frisk

människa. För en som är sjuk är det snarast övermäktigt. Bara jag hör om alla papper mår jag dåligt. Men min mamma vill ha koll och ordning på detta så att hon i god tid kommer att veta vad som händer. Men se det går inte! Någon ny prövning görs inte under den pågående ersättningsperioden, av någon anledning. Vad som händer är att hon i juli skickas på en träff med en handläggare på Arbetsförmedlingen. En handläggare som har svårt att se vad hon skall kunna göra för min mamma, denna sjuka människa som har kravlat sig ur sängen för att ta sig till detta möte. För min mamma är inte dagarna som för dig eller mig. Vad vi kallar vanlig ork, det har inte hon. Att ta sig ut före klockan tolv är en bedrift. Just den här morgonen innan mötet på Arbetsförmedlingen klev min mamma upp ur sängen kvart i tio. Vid tio kom taxin. Hela morgonen innan hade hon kräkt. Det är en annan bieffekt av hennes sjukdom. Hon kräks väldigt ofta. Ibland så ofta att hon inte kan gå ut. Och hon har väldigt svårt att sova. Normalt sover hon två-tre timmat per natt. Då är det inte konstigt att man mår dåligt. Det skulle du eller jag också göra. Även om vi var friska i övrigt. Och man mår inte bättre, och man får inte lättare att sova när man är ständigt oviss, när man ständigt oroar sig över hur man skall klara av sin framtid. Vid det här laget är min mor i upplösningstillstånd. Hon är en människa som jag inte längre känner igen som min mamma. Hon är inte min mamma längre. Hon är bara en sjuk människa. Det är vad hennes identitet har reducerats till. Det här är sorgligt. Och jag tror att hon kommer bli ledsen om hon se att jag skriver så. Men det måste sägas. För övrigt brukar vi inte träffas så ofta numera, det är för ansträngande för henne. Om vi ses hälsar jag på henne och sitter bredvid henne på sängen. Att gå ut och göra något, det kommer inte på fråga. Sist vi var ute på stan tillsammans, som jag minns, var i december 2008. Vi köpte varsin julklapp till varandra.

Någon vecka eller så passerar. I början av augusti ringer handläggaren från Försäkringskassan. Hon har ett besked. Min mor blir utförsäkrad. Helt. Detta meddelades alltså via telefon. Där och då bryter min mamma ihop. Hon uppfattade inte vad handläggaren i andra änden av telefonen sa. Allt blev en dimma. Jag råkade ringa en stund senare. Då kunde inte min mamma tala för hon hade tagit tre(!) Sobril (ångestdämpande, muskelavslappnande) för att lugna ner sig. Min mamma har en jävla tur som har ett antal människor runt sig som kollar att hon äter mat och att hon tar sig ut, som hjälper henne att handla och städa, och som finns där och ser efter henne i allmänhet. Annars undrar jag hur det skulle gå. Jag är glad att hon inte behövde vara ensam efter att ha fått det där telefonsamtalet.

Min mamma är efter detta som någon helt annanstans. Hon har helt fallit samman. Jag vill så klart veta hur detta överklagas (alla myndighetsbeslut skall vara skriftliga och går att överklaga). Men se det går inte att överklaga, för beslutet är inte formellt fattat ännu. Så kan det alltså gå till på Försäkringskassan: man kan meddela ett beslut som inte ännu har fattats. Heja! Efter visst tjat från min sida tilldelas min mamma i alla fall ett datum då beslut formellt skall fattas. Det blir den 16 augusti. Fast beslutet är ju redan fattat, på ett eller annat vis.

De läkare och övriga personer som har fattat detta beslut har aldrig träffat min mamma. Efter att ha ordnat en fullmakt ringer jag upp handläggaren på Försäkringskassan som suckar och stönar efter varenda fråga (här vill jag påminna henne om att hon arbetar inom statlig förvaltning, med andra ord är hon till för medborgarna, inget annat). Jag ber att få veta på vilka grunder beslutet har fattats. Svaret jag får är att det grundar sig på den försäkringsmedicinska utredningen från våren 2009, som Försäkringskassan själv låtit genomföra, samt två läkarutlåtanden från en endokrinspecialist på Karolinska sjukhuset. I alla dessa dokument är slutsatsen att min mor inte är arbetsför. Detta gäller även den försäkringsmedicinska utredningen, som de själva har gjort. Läkaren från Karolinska sjukhuset börjar bli rent av förbannad på alla underliga frågor där hon ombeds ranka hur min mors arbetsförmåga ligger till. Hon vet inte hur det är tänkt att detta skall gå till; hur skall denna rankning göras? Men det räcker icke. För de har hittat ett halmstrå att gripa efter i sin jakt för att få siffrorna att passa regeringen. I den försäkringsmedicinska utredningen står att läsa att kanske eventuellt kan aktivitet, på deltid, i skyddad verksamhet, prövas längre fram. Jag frågar om de menar att heltidsarbete är lämplig arbetsträning. Hon suckar. Och pustar. Och stönar.

Någon dag senare ringer jag åter upp handläggaren på Försäkringskassan för att meddela henne att det kanske blir svårt att få tag i min mamma den närmaste tiden, eftersom hon är inlagd på en sluten psykiatrisk avdelning. Jaha, svarar hon. Hej, säger jag.

Jag vet att handläggarna på Försäkringskassan bara gör ett jobb. Men vart tog medmänskligheten vägen? Hur kan man förhålla sig så kall till en människas tragedi?

Jag hälsar på min mamma på sjukhuset. Karolinska i Huddinge är stort och jag hinner gå vilse innan jag hittar rätt avdelning. Där får jag ringa på en klocka och så kommer en sköterska och låser upp dörren. Min mamma är inlåst. Två gånger om dagen får hon gå ut. Trettio minuter varje gång. De första dagarna hon var där fick hon inte gå ut alls. Suicidtankar heter det. När man inte orkar leva

mer. Hon vet precis hur hon skulle göra. Hon har ju fler piller hemma i badrumsskåpet än de flesta lyckas knäppa sig igenom under en hel livstid. Då vaktar de på en. Men de är snälla. På fredagen poppar de popcorn.

Kuratoren på den psykiatriska avdelningen ser till att få beslutsdatumet för sjukersättningen uppskjutet en månad. På så sätt får Försäkringskassan också utlåtanden från två olika psykiatriker att begrunda. Behöver jag säga vad de här utlåtandena föreslår? Nej, det behöver jag inte. Men jag säger det ändå. De menar att arbete vore ytterst olämpligt för min mor och att den behandling hon utsatts för har bidragit till hennes psykiska ohälsa.

Nu på torsdag 16 september skall Försäkringskassan fatta ett beslut. Jag vet inte hur det faller ut. Men det är ett faktum att den ursprungliga sjukersättningsperioden tog slut 31 juli. Sedan dess har min mamma inte fått några pengar. Inte från Försäkringskassan. Inte från Patientskadeförsäkringen. Inte från sin privata försäkring. Det är nämligen så lustigt att de två sistnämnda inte kan utbetalas utan ett beslut från Försäkringskassan. Det spelar ingen roll hur mycket man har kommit fram till att min mor har skadats genom försumlighet i vården; så länge Försäkringskassan inte anser att hon är sjuk så får hon inte ett korvöre.

Och då är vi tillbaka där vi började: idag sa man till min mamma att hon har fyra månader på sig att sälja sin lägenhet.

Slutligen svalde min mor sin orubbliga stolthet och kontaktade den lokala stadsdelsförvaltningen för att ansöka om försörjningsstöd (det är vad som förr kallades socialbidrag). Hon har inget annat val. De har frågat henne om hon inte kan låna pengar av någon annan. Men det kan hon inte. Hon kan inte låna mer. Det går ju bara att fantisera om hur detta måste kännas för henne. Hon har aldrig varit arbetslös, aldrig levt på a-kassa, alltid jobbat. Men nu sitter hon ändå där. Och måste be om hjälp. Det är den sista utvägen. Man ska skämmas om man sitter där. Det vet alla som gjort det. Handläggaren som intervjuar henne har taggarna ut från början. Min mor får frågan om hon har arbetat tidigare i sitt liv. Ja, trettio år, svarar hon. Och har du varit sjukfrånvarande tidigare? Nej, inte bortsett från de sju respektive tio månader jag var hemma efter att ha fött barn. Så det får ni väl räkna av då. Detta säger min mamma en smula ironiskt, hon har trots allt sina stunder ibland. Handläggaren har ingen humor, fattar inte. Hon säger bara att, nej, sånt räknar vi inte.

Det är ju så att min mor äger sin lägenhet. Det tycker de inte att man får göra om man behöver ekonomiskt stöd. Men den reella situationen ser ju ut som så i Stockholm att det är väldigt svårt att få tag i en hyresrätt. Det gick helt enkelt inte att få tag i en hyresrätt när min mamma behövde en. När hon bestämde sig för att skilja sig så hade hon ingen bostad. Hon hade inte mycket annat val än att köpa. Det är ju för övrigt den politik som förs nu; ju mer av allmännyttan vi kan sälja ut desto bättre. Ergo: folk ska äga sin bostad. Men om du hamnar i trubbel måste du sälja. Som något slags stigmatiserad underklass. Vad någon skall tjäna på detta vet jag inte. Det kostar ungefär lika mycket att bo i en bostadsrätt.

Men fyra månader får hon på sig. Japp. Den där lägenheten är hennes trygghet, hennes borg. Riv den och hon har inget kvar. Det säger hon själv. Det är rädslan för att förlora hemmet som är det värsta. Det här vet man om man talat med henne en eller ett par gånger. Och var skall hon bo istället, sådär apropå? Hon kan ju inte gå i trappor, så det måste ju vara bottenplan eller finnas hiss. Vem tjänar på att vi behandlar en människa så här? En människa som kanske ändå inte har så långt kvar att leva. En sjuk människa. En människa med negativ prognos. En människa som aldrig kommer att bli frisk.

Varför? Varför? Varför?

Detta är en fars. Alla vet det. Men inget kan vi göra åt det. Oavsett vad de hittar på är det skattekonor som bekostar detta. Det gör det samma om det är sjukersättning, aktivitetsersättning eller försörjningsstöd. Kan man inte låta människor vara ifred? Vem har vunnit något på att en människa hur brutits ned? De borgerliga politikerna talar gärna om incitament för att arbeta, men vilka incitament har min mor? Ska det vara så svårt att acceptera att vissa människor inte kan bidra lika mycket som alla andra? Dessutom har hon slitit som ett djur i över trettio år, gått till jobbet varenda dag. Kunde inte det räcka? Har hon inte bidragit nog? Om inte sjukersättningen är till för min mor, vem är den då till för?

Det är som skojfriska personer säger, enda giltiga skälet till frånvaro är egen begravning. Det är vad Alliansen säger också. Men de skojar inte.

Detta är Sverige 2010, under borgerligt styre. För mig är inte detta vilket val som helst. Det handlar inte om abstrakta plånboksfrågor eller ens rena ideologiska ståndpunkter egentligen. Det handlar om en människa och hennes rätt till värdighet.

AV EMELIE KL 03:30

TAGGAR: ARBETSLINJEN, BORGARSVIN, FRUSTRATION, HAT, IDIOTER,
LIVET, POLITIK, SAMHÄLLE

Elektronisk källa:

<http://klamydiabrevet.blogspot.com/2010/09/sveket.html> 20/4 2011

Bilaga 2

Intervjuguide: Agenda setting 2.0

Tema: Nya medier och dagordning

Varför? Syftet med studien är att undersöka hur personer som representerar de traditionella medierna resonerar kring nya medier och dagordning. Hur påverkades de traditionella mediernas agenda av blogginlägget “Sveket” på Klamydiabrevet? På vilket sätt uppmärksammades blogginlägget? Varför blev blogginlägget så uppmärksammat? Hur kan denna uppmärksamhet tolkas utifrån dagordningsteorin och går det att utläsa framtida tendenser kring nya medier och dagordning?

Vad? Ämnet som ska undersökas är nya medier och dagordning

Hur? För detta sammanhang är det lämpligt att intervjua representanter för olika traditionella medier. Ambitionen är att de ska agera “gatekeepers” och arbeta på nyhetsredaktionen alternativt vara nyhetsreportrar.

Metod? Semistrukturerade intervjuer, frågor med öppna svarsmöjligheter. Möjligheter att ställa följdfrågor.

Teman: Nya medier och agenda, Klamydiabrevet och uppmärksamhet samt nya medier och framtiden.

Forskningsfrågor:

- Hur påverkade blogginlägget de traditionella mediernas agenda och på vilket sätt uppmärksammades den?
- Varför uppmärksammades just detta blogginlägg?
- Hur kan denna uppmärksamhet tolkas utifrån dagordningsteorin och går det att utläsa hur giltig denna teori är idag?

Inledningsvis berätta syftet med intervjun, att jag kommer att spela in denna, fråga om intervjupersonen har några frågor innan intervjun börjar. Informera om att denna uppsats är en akademisk uppsats som skall publiceras och bli offentlig handling då den kommer att placeras i Södertörns databas. Därefter informera om hur jag kommer att behandla det material som framkommit ur intervjuerna. När det gäller respondenterna så har de möjlighet att vara anonyma om de önskar. Det transkriberade intervjumaterialet kommer att vara konfidentiellt och endast användas av mig som forskare. Jag kommer i uppsatsen att citera delar av det som sagts under intervjuerna. Respondenterna får om de vill möjlighet att granska det som jag citerar innan uppsatsen publiceras.

Intervjufrågor:

Tema: Nya medier och agenda

- Kan du berätta lite kort om din bakgrund.
- Vad är dina arbetsuppgifter?
- Vad tycker du definierar en bra nyhet?
- Vad krävs för att en nyhet ska slå igenom?
- Tror du att det är någon skillnad på vad som klassas som en nyhet i ditt medium jämfört med vad som blir en nyhet i de nya sociala medierna ?
- Påverkas ditt mediums nyhetsrapportering av nyheter och händelser inom de sociala medierna och i så fall på vilket sätt?
- Hur förhåller ni er till källkritik när det gäller sociala medier?
- Tror du att de sociala medierna på något sätt har påverkat den journalistiska yrkesrollen?

Tema: Klamydiabrevet och uppmärksamheten

- Kommer du ihåg när du först hörde talas om bloggen Klamydiabrevet?
- I vilket medium var det?
- Varför tror du att bloggen och inlägget fick så mycket uppmärksamhet?
- Påverkade bloggen ditt medium på något sätt?
- Hur?
- Tror du att denna blogg och blogginlägget hade lyckats slå igenom på samma sätt om den publicerats vid en annan tidpunkt?

- Varför/Varför inte?
- Tror du att namnet Klamydiabrevet kan ha påverkat bloggans genomslagskraft?
- Det fanns de som hävdade att detta blogginlägg var planerat från de rödgröna blocket som ett strategiskt drag bara ett par dagar innan valet 2010, vad har du för tankar kring det?

Tema: Nya medier och framtiden

- Klamydiabrevet har kallats för en “bloggbävning”, dvs en historia som snabbt sprids i stora mängder och som får många inlänkningar, tror du att vi kommer att se fler exempel på bloggbävningar framöver?
- Vad tror du att användargenererat material som produceras på de sociala medierna kommer att spela för roll i framtiden?